

termini, tipus d'interés i la resta de característiques, així com establir la representació total o parcial del deute emés en obligacions, bons, pagarés o altres títols-valors o documents que formalment la reconeguen o, sempre que ho permeten les disposicions vigents, en anotacions en compte.

b) En el seu endeutament, el Consorci se subjectarà als límits establits per a cada exercici per la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat. Este límit tindrà el caràcter de net i serà efectiu al terme de l'exercici.

c) El deute instrumentat en valors negociables en borsa serà admés d'ofici en la negociació en les borses de valors.

d) Les obligacions patrimonials del Consorci tenen la garantia de l'Estat en els mateixos termes que les de la Hisenda pública.

Disposició addicional única. Adaptació de l'àmbit funcional del Consorci a l'evolució del mercat assegurador.

Mitjançant un reial decret, podrà reduir-se l'àmbit funcional del Consorci segons l'evolució del mercat assegurador.

Disposició final primera. Títol competencial.

Este text refós es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a de la Constitució.

Disposició final segona. Potestat reglamentària.

Correspon al Govern, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i del ministre d'Administracions Públiques, amb audiència prèvia de la Junta Consultiva d'Assegurances i Fons de Pensions, desenvolupar este estatut legal en les matèries que s'atribuïxen expressament a la potestat reglamentària, així com, en general, en totes aquelles susceptibles de desplegament reglamentari en què siga necessari per a la seua correcta execució.

Correspon al ministre d'Economia i Hisenda, amb audiència prèvia de la Junta Consultiva d'Assegurances i Fons de Pensions, desenvolupar este estatut legal en les matèries que específicament atribuïx a la potestat reglamentària del dit ministre.

18911 *REIAL DECRET LEGISLATIU 8/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor. («BOE» 267, de 5-11-2004.)*

Este reial decret legislatiu té com a objecte l'aprovació d'un text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, que complix el mandat conferit al Govern per la disposició final primera de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de Modificació i Adaptació a la Normativa Comunitària de la Legislació d'Assegurances Privades. La dita disposició final autoritza el Govern perquè, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, elabore i aprobe un text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor que substituïska l'aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, que incloga les modificacions introduïdes per lleis posteriors. La delegació inclou la facultat de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que han de ser refosos.

El Decret 632/1968, de 21 de març, va aprovar el text refós de la Llei 122/1962, de 24 de desembre, sobre Us i Circulació de Vehicles de Motor. Este text refós ha sigut

objecte al llarg de la seua vigència de variades i profundes modificacions.

El Reial Decret Legislatiu 1301/1986, de 28 de juny, pel qual s'adapta el text refós de la Llei sobre Us i Circulació de Vehicles de Motor a l'ordenament jurídic comunitari, que posteriorment va ser derogat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, va donar una nova redacció al títol I del text refós de la Llei sobre Us i Circulació de Vehicles de Motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, a fi d'adequar el seu contingut a la Directiva 72/166/CEE del Consell, de 24 d'abril de 1972, modificada per la Directiva 72/430/CEE del Consell, de 19 de desembre de 1972, i a la Directiva 84/5/CEE del Consell, de 30 de desembre de 1983, relatives a l'assegurament de la responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils i al control de l'obligació d'assegurar esta responsabilitat (primera i segona directives de l'assegurança d'automòbils).

La incorporació d'estes normes comunitàries exigia, d'una banda, l'adaptació de la cobertura de l'assegurança obligatòria d'automòbils a l'àmbit territorial dels estats membres, exigència que en part havia tingut lloc a partir de l'adhesió d'Espanya a les comunitats europees, i, d'una altra, la subscripció obligatòria d'una assegurança de responsabilitat civil que cobrira, en els termes i amb l'extensió prevista en la normativa comunitària, tant els danys corporals com els materials. Igualment, els estats membres havien de constituir o reconèixer un organisme que tinguera per missió reparar, almenys en els límits de l'assegurança obligatòria, els dits danys corporals o materials, en els supòsits previstos en la normativa comunitària, la qual cosa va obligar a revisar i ampliar les funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances, entitat que exercia al nostre país la missió de l'organisme abans mencionat.

La Llei 21/1990, de 19 de desembre, per a adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre Llibertat de Servicis en Assegurances diferents de la de Vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, va introduir xicotetes modificacions en el títol II de la Llei sobre Us i Circulació de Vehicles de Motor, que van afectar els seus articles 6, 12, 14, 16 i 17, i va derogar el seu article 13.

La Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, va incorporar al dret espanyol les normes contingudes en una sèrie de directives comunitàries, entre les quals la Directiva 90/232/CEE del Consell, de 14 de maig de 1990, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils (tercera directiva de l'assegurança d'automòbils). Esta tercera directiva ampliava el sistema obligatori de cobertura en una assegurança molt sensible socialment, atesa la importància creixent de la circulació de vehicles de motor, així com de les responsabilitats derivades dels accidents ocasionats amb la seua utilització. El règim de garanties contingut en la norma comunitària comportava que, en l'àmbit dels danys a les persones, únicament els patits pel conductor quedaven exclosos de la cobertura per l'assegurança obligatòria; que la prima única que se satisfà en totes les pòlisses de l'assegurança obligatòria cobrix, en tot el territori de l'espai econòmic europeu, els límits legals d'aquella d'acord amb la legislació de l'estat membre en què s'ocasiona el sinistre o, inclús, la de l'estacionament del vehicle, quan estos límits siguen superiors; que en cap cas no pot condicionar-se el pagament de la indemnització per l'assegurança obligatòria a la demostració que el responsable no pot satisfer-la; i, finalment, que les persones implicades en l'accident puguen conèixer en el termini més breu possible l'entitat asseguradora que cobrix la responsabilitat civil del causant.

Tots estos aspectes es van incorporar a través de la profunda modificació que la disposició addicional octava

de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va dur a terme en el títol I de la Llei sobre Ús i Circulació de Vehicles de Motor, reorganitzant-lo íntegrament, de manera que responguera al conjunt de les tres directives que han sigut adoptades en esta assegurança. A més, amb l'objecte d'aclarir el seu àmbit i ressaltar la importància dels canvis introduïts, va modificar la seua denominació, que va passar a ser la de Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor.

Fora ja del marc d'adaptació a la normativa comunitària, la disposició addicional octava de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va incorporar a la ja Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor un annex amb el títol de «Sistema per a la valoració dels danys i perjudicats causats a les persones en accidents de circulació», en el qual es recull un sistema legal de delimitació quantitativa de l'import de les indemnitzacions exigibles com a conseqüència de la responsabilitat civil en què s'incorre amb motiu de la circulació de vehicles de motor. Este sistema indemnitzatori s'imposa en tot cas, amb independència de l'existència o inexistència d'assegurança i dels límits quantitius de l'assegurament obligatori, i s'articula a través d'un quadre d'importos fixats d'acord amb els distints conceptes indemnitzables que permeten, ateses les circumstàncies de cada cas concret i dins d'uns marges màxims i mínims, individualitzar la indemnització derivada dels danys patits per les persones en un accident de circulació. Constitueix, per tant, una qualificació legal del «dany causat» a què es referix l'article 1902 del Codi Civil, i de la responsabilitat civil a què fa referència l'article 116 del Codi Penal.

Finalment, la disposició addicional octava de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va afegir a la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor una disposició addicional relativa a la mora de l'assegurador.

L'adopció de la Directiva 2000/26/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de maig de 2000, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils i per la qual es modifiquen les Directives 73/239/CEE i 88/357/CEE del Consell (quarta directiva sobre l'assegurança d'automòbils), va exigir la modificació d'una sèrie de normes legals, entre les quals novament la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor.

La directiva té com a objectiu remoure les llacunes existents pel que fa a la liquidació de sinistres en els casos d'accidents de circulació ocorreguts en un estat membre diferent del de residència del perjudicat, i són tres els mecanismes que preveu per a complir la finalitat comentada: la figura del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres en el país de residència del perjudicat, la figura dels organismes d'informació i la figura dels organismes d'indemnització.

Esta modificació es va dur a terme per l'article 33 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer. El dit precepte va modificar l'article 8 de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor i li va addicionar un nou títol, el títol III, «Dels sinistres ocorreguts en un estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori».

A més, la Llei 44/2002, de 22 de novembre, va modificar en l'article 11 la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, per a recollir les noves funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances com a liquidador d'entitats asseguradores, en haver sigut suprimida pel seu article 10 la Comissió Liquidadora d'Entitats Asseguradores i passar les seues funcions, patrimoni i personal a ser assumits pel Consorci des de la seua entrada en vigor.

Més recentment, la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de Modificació i Adaptació a la Normativa Comunitària de la Legislació d'Assegurances Privades, ha reformat la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor. Les modificacions introduïdes afecten el seu article 3, per a agilitar determinats aspectes del procediment per a sancionar l'incompliment de l'obligació d'assegurar-se; el seu article 8, per a atorgar garantia indemnitzatòria al perjudicat resident a Espanya amb independència de l'estat d'estacionament habitual del vehicle que, circulant sense assegurança, causa l'accident, i la tercera i última modificació té com a objecte la modificació de la taula VI del sistema per a la valoració dels danys i perjudicats causats a les persones en accidents de circulació que figura com a annex de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor.

Junt amb les reformes anteriorment mencionades, ha de considerar-se l'existència d'altres normes, amb incidència en el contingut de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor. Així, la Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i altres normes tributàries, va afegir una disposició final relativa a l'habilitació reglamentària.

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, va declarar derogats els seus articles 17 i 18 i va modificar la seua disposició addicional.

La Llei 14/2000, de 29 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social, va modificar el seu article 1.4, a fi de precisar que no es consideraran fets de la circulació els derivats de la utilització del vehicle de motor com a instrument de la comissió de delictes dolosos contra les persones i els béns.

La Llei 62/2003, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social, va modificar el seu article 3, relatiu a les conseqüències de l'incompliment de l'obligació d'assegurar-se.

El text refós ha de recollir també les conseqüències que, sobre l'aplicació dels factors de correcció sobre les indemnitzacions bàsiques per incapacitat temporal recollides en la taula V del sistema per a la valoració dels danys i perjudicats causats a les persones en accidents de circulació, va suposar la Sentència del Tribunal Constitucional 181/2000, de 29 de juny, que va declarar la seua inconstitucionalitat en els supòsits en què la causa determinant del dany que s'ha de reparar siga la culpa rellevant i, si és el cas, judicialment declarada, imputable a l'agent causant del fet decisiu.

D'altra banda, atès el temps transcorregut des de l'aprovació del text refós de 1968, cal adequar les referències i el contingut de l'articulat a l'ordenament jurídic vigent en l'actualitat. És el cas de les referències al Codi Penal aprovat per la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, a les modificacions de la Llei d'Enjudiciament Criminal, o a la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, entre altres, tasca que es du a terme en el text refós que ara s'aprova.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i dels ministres de Justícia i de l'Interior, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la seua reunió del dia 29 d'octubre del 2004,

DISPOSE:

Article únic. *Aprovació del text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor.*

S'aprova el text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, que s'inserix a continuació.

Disposició addicional única. Remissions normatives.

Les referències normatives efectuades en altres disposicions al text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, es consideraran efectuades als preceptes corresponents del text refós que s'aprova.

Disposició derogatòria única. Normes derogades.

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que estableix el text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor que s'aprova i, en particular, les disposicions següents:

- a) El text refós de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març.
- b) La disposició addicional quinta de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per a adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre Llibertat de Servicis en Assegurances Diferents de la de Vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades.
- c) La disposició addicional octava de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades.
- d) La disposició addicional quinze de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social.
- e) La disposició final tretze de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil.
- f) L'article 71 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social.
- g) L'apartat segon de l'article 11 i l'article 33 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer.
- h) L'article tercer de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de Modificació i Adaptació a la Normativa Comunitària de la Legislació d'Assegurances Privades.
- i) L'article 89 de la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social.

Disposició final única. Entrada en vigor.

Este real decret legislatiu i el text refós que aprova entraran en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 29 d'octubre del 2004.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern,
i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

**TEXT REFÓS DE LA LLEI SOBRE
RESPONSABILITAT CIVIL I ASSEGURANÇA
EN LA CIRCULACIÓ DE VEHICLES DE MOTOR**

ÍNDIX

- Títol I. Ordenació civil.
- Capítol I. Disposicions generals.
- Article 1. De la responsabilitat civil.
- Capítol II. De l'assegurament obligatori.
- Secció 1a. Del deure de subscripció de l'assegurança obligatòria.

- Article 2. De l'obligació d'assegurar-se.
- Article 3. Incompliment de l'obligació d'assegurar-se.
- Secció 2a. Àmbit de l'assegurament obligatori.
- Article 4. Àmbit territorial i límits quantitativus.
- Article 5. Àmbit material i exclusions.
- Article 6. Inoposabilitat per l'assegurador.

Capítol III. Satisfacció de la indemnització en l'àmbit de l'assegurança obligatòria.

- Article 7. Obligacions de l'assegurador.
- Article 8. Declaració amistosa d'accident.
- Article 9. Mora de l'assegurador.
- Article 10. Facultat de repetició.
- Article 11. Funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances.

Títol II. Ordenament processal civil.

Capítol únic. De les diligències preparatòries i l'exercici judicial de l'acció executiva.

- Article 12. Procediment.
- Article 13. Diligències en el procés penal preparatòries de l'execució.
- Article 14. Diligències preparatòries en via civil.
- Article 15. Reclamació a l'assegurador.
- Article 16. Obligació de pagament.
- Article 17. Títols executius.
- Article 18. Límit quantitatiu.
- Article 19. Despeses de la taxació pericial.

Títol III. Dels sinistres ocorreguts en un estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori.

Capítol I. Àmbit d'aplicació.

Article 20. Àmbit d'aplicació.

Capítol II. Representant encarregat de la tramitació i liquidació en el país de residència del perjudicat dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència d'este últim.

Article 21. Elecció, poders i funcions del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per les entitats asseguradores autoritzades a Espanya en cada un dels Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 22. Procediment de reclamació dels perjudicats no residents a Espanya davant de les entitats asseguradores autoritzades a Espanya o els representants per a tramitació i liquidació de sinistres per estes designats en la resta dels Estats de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 23. Procediment de reclamació del perjudicat amb residència a Espanya davant de les entitats asseguradores autoritzades en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu o davant dels representants per a tramitació i liquidació de sinistres per estes designats a Espanya.

Capítol III. Organisme d'informació.

Article 24. Designació i funcions de l'organisme d'informació.

Article 25. Obtenció d'informació del Consorci de Compensació d'Assegurances.

Capítol IV. Organisme d'indemnització.

Article 26. Designació.

Article 27. Reclamacions davant d'Ofesauto en la seua condició d'organisme d'indemnització espanyol.

Article 28. Dret de repetició entre organismes d'indemnització, subrogació i reembossament.

Article 29. No identificació del vehicle o de l'entitat asseguradora.

Capítol V. Col·laboració i acords entre organismes. Llei aplicable i jurisdicció competent.

Article 30. Col·laboració i acords entre organismes.

Article 31. Llei aplicable i jurisdicció competent.

Disposició transitòria única. Subsistència de les quanties indemnitzatòries actualitzades de les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació», de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, incorporat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre.

Disposició final primera. Títol competencial.

Disposició final segona. Habilitació reglamentària.

Annex. Sistema per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació.

TÍTOL I

Ordenació civil

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *De la responsabilitat civil.*

1. El conductor de vehicles de motor és responsable, en virtut del risc creat per la conducció d'estos, dels danys causats a les persones o en els béns amb motiu de la circulació.

En cas de danys a les persones, d'esta responsabilitat només quedarà exonerat quan prove que els danys van ser deguts únicament a la conducta o la negligència del perjudicat o a força major estranya a la conducció o al funcionament del vehicle; no es consideraran casos de força major els defectes del vehicle ni la ruptura o fallada d'alguna de les seues peces o mecanismes.

En cas de danys en els béns, el conductor respondrà enfront de tercers quan siga civilment responsable segons el que estableixen els articles 1.902 i següents del Codi Civil, articles 109 i següents del Codi Penal, i segons el que disposa esta llei.

Si hi concorren la negligència del conductor i la del perjudicat, es procedirà a l'equitativa moderació de la responsabilitat i al repartiment en la quantia de la indemnització, atesa la respectiva entitat de les culpes concurrents.

El propietari no conductor respondrà dels danys a les persones i en els béns ocasionats pel conductor quan estiga vinculat amb este per alguna de les relacions que regulen els articles 1.903 del Codi Civil i 120.5 del Codi Penal. Esta responsabilitat cessarà quan el mencionat propietari prove que va emprar tota la diligència d'un bon pare de família per a previndre el dany.

2. Els danys i perjudis causats a les persones, comprensius del valor de la pèrdua patida i del guany que hagen deixat d'obtindre, previstos, previsibles o que conegudament es deriven del fet generador, incloent-hi els danys morals, es quantificaran en tot cas d'acord amb els criteris i dins dels límits indemnizatoris fixats en l'annex d'esta llei.

3. Les indemnitzacions pagades d'acord amb el que disposa l'apartat 2 tindran la consideració d'indemnitzacions en la quantia legalment reconeguda, a l'efecte de l'article 7.d) del text refós de la Llei de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2004, de 5 de març, mentres siguen abonades per una entitat asseguradora com a conseqüència de la responsabilitat civil del seu assegurat.

4. Reglamentàriament, es definiran els conceptes de vehicles de motor i fet de la circulació, a l'efecte d'esta llei. En tot cas, no es consideraran fets de la circulació els derivats de la utilització del vehicle de motor com a instrument de la comissió de delictes dolosos contra les persones i els béns.

CAPÍTOL II

De l'assegurament obligatori

SECCIÓ 1a. DEL DEURE DE SUBSCRIPCIÓ DE L'ASSEGURANÇA OBLIGATÒRIA

Article 2. *De l'obligació d'assegurar-se.*

1. Tot propietari de vehicles de motor que tinga el seu estacionament habitual a Espanya estarà obligat a subscriure un contracte d'assegurança per cada vehicle de què siga titular, que cobrisca, fins a la quantia dels límits de l'assegurament obligatori, la responsabilitat civil a què es referix l'article 1. No obstant això, el propietari quedarà rellevat d'esta obligació quan l'assegurança siga concertada per qualsevol persona que tinga interès en l'assegurament, la qual haurà d'expressar el concepte en què contracta.

Es considera que el vehicle té el seu estacionament habitual a Espanya:

a) Quan té matrícula espanyola.

b) Quan es tracte d'un tipus de vehicle per al qual no hi haja matrícula, però porte placa d'assegurança o signe distintiu anàleg a la matrícula i Espanya siga l'estat on s'ha expedit esta placa o signe.

c) Quan es tracte d'un tipus de vehicle per al qual no hi haja matrícula, placa d'assegurança o signe distintiu i Espanya siga l'estat del domicili de l'usuari.

2. Amb l'objecte de controlar el compliment efectiu de l'obligació a què es referix l'apartat 1, les entitats asseguradores remetran al Ministeri d'Economia i Hisenda, a través del Consorci de Compensació d'Assegurances, la informació sobre els contractes d'assegurança que siga necessària per a l'exercici d'este control amb els requisits, en la forma i amb la periodicitat que es determine reglamentàriament. El Ministeri d'Economia i Hisenda col·laborarà amb el Ministeri de l'Interior per a l'adequat exercici de les seues respectives competències en este àmbit.

Qui, d'acord amb l'apartat 1, haja subscrit el contracte d'assegurança haurà d'acreditar la seua vigència perquè les persones implicades en un accident de circulació puguen esbrinar amb la major brevetat possible les circumstàncies relatives al contracte i a l'entitat asseguradora, sense perjudi de les mesures administratives que s'adopten amb la indicada finalitat. Tot això en la forma que es determine reglamentàriament.

Les autoritats duaneres espanyoles seran competents per a comprovar l'existència i, si és el cas, exigir als vehicles estrangers de països no membres de l'espai econòmic europeu que no estiguen adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'asseguracions dels estats membres de l'espai econòmic i d'altres estats associats i que pretenguin accedir al territori nacional la subscripció d'una assegurança obligatòria que reunisca, almenys, les condicions i garanties establides en la legislació espanyola. En cas contrari, hauran de denegar-los el dit accés.

3. A més, la pòlissa en què es formalitze el contracte d'assegurança de responsabilitat civil de subscripció obligatòria podrà incloure, amb caràcter potestatiu, les cobertures que lliurement es pacten entre el beneficiari i l'entitat asseguradora d'acord amb la legislació vigent.

4. En tot el que no es preveu expressament en esta llei ni en les seues normes reglamentàries de desplegament, el contracte d'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles de motor es regirà per la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança.

Article 3. *Incompliment de l'obligació d'assegurar-se.*

1. L'incompliment de l'obligació d'assegurar-se determinarà:

a) La prohibició de circulació per territori nacional dels vehicles no assegurats.

b) El depòsit del vehicle, a càrrec del seu propietari, mentre no siga concertada l'assegurança.

S'acordarà el depòsit del vehicle pel temps d'un mes, que en cas de reincidència serà de tres mesos i en el supòsit de trencament del depòsit serà d'un any, i haurà de demostrar-se, al final del depòsit, que es disposa de l'assegurança corresponent. Les despeses que s'originen com a conseqüència del depòsit del vehicle seran per compte del propietari, que haurà d'abonar-les o garantir-ne el pagament com a requisit previ a la devolució del vehicle.

Qualsevol agent de l'autoritat que en l'exercici de les seues funcions requerisca la presentació del document acreditatiu de l'existència de l'assegurança i no li siga exhibit formularà la corresponent denúncia a l'autoritat competent, que ordenarà l'immediat precinte i depòsit del vehicle si en el termini de cinc dies no es justifica davant d'esta l'existència de l'assegurança.

En tot cas, la no presentació, a requeriment dels agents, de la documentació acreditativa de l'assegurança serà sancionada amb 60 euros de multa.

c) Una sanció pecuniària de 601 a 3.005 euros de multa, graduada segons que el vehicle circulara o no, la seua categoria, el servici que preste, la gravetat del perjudici causat, si és el cas, la duració de la falta d'assegurement i la reiteració de la mateixa infracció.

2. Per a sancionar la infracció seran competents els delegats del Govern o les autoritats competents de les comunitats autònomes a què s'hagen transferit funcions en esta matèria, competents per raó del lloc en què denuncié la infracció. A este efecte, les competències d'exercici de la potestat sancionadora atribuïdes als delegats del Govern podran ser desconcentrades per mitjà de disposició dictada pel ministre de l'Interior.

3. El procediment sancionador serà el previst en el text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat vial, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 339/1990, de 2 de març, en la forma que reglamentàriament es determine, i s'instruirà per les direccions de trànsit o per les autoritats de les comunitats autònomes a què s'haja transferit l'execució de funcions en esta matèria, competents per raó del lloc en què s'haja comés el fet. En tot cas, les sancions de multa previstes podran fer-se efectives abans que es dicte una resolució de l'expedient sancionador amb una reducció del 30 per cent sobre la quantia corresponent que s'haja consignat en el butlletí de denúncia per l'agent o, si no n'hi ha, en la notificació posterior de la dita denúncia per l'instructor de l'expedient, i això sempre que s'acredite per mitjà del rebut de prima la subscripció de l'assegurança de responsabilitat civil de l'automòbil amb anterioritat a la data de la denúncia.

4. El Ministeri de l'Interior i les autoritats competents de les comunitats autònomes a què s'hagen transferit competències en matèria sancionadora entregaran al Consorci de Compensació d'Assegurances el 50 per cent de l'import de les sancions recaptades a este efecte, per a compensar part de les indemnitzacions satisfetes per este

últim a les víctimes de la circulació en el compliment de les funcions que legalment té atribuïdes.

SECCIÓ 2a. ÀMBIT DE L'ASSEGURAMENT OBLIGATORI

Article 4. *Àmbit territorial i límits quantitius.*

1. L'assegurança de subscripció obligatòria prevista en esta llei garantirà la cobertura de la responsabilitat civil en vehicles terrestres automòbils amb estacionament habitual a Espanya, per mitjà del pagament d'una sola prima, en tot el territori de l'espai econòmic europeu i dels estats adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'espai econòmic i d'altres estats associats.

2. L'import màxim de la cobertura de l'assegurement obligatori abastarà en els danys a les persones i en els béns als límits que reglamentàriament es determinen. En els danys a les persones, l'import es fixarà per víctima, i en els danys en els béns es fixarà per sinistre.

Per a fixar la quantia de la indemnització a càrrec de l'assegurança de subscripció obligatòria en els danys causats a les persones, el seu import es determinarà d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 1. Si la quantia així fixada és superior a l'import màxim de la cobertura de l'assegurement obligatori, se satisfarà, a càrrec de l'esmentada assegurança obligatòria, el dit import màxim, i la resta fins al muntant total de la indemnització quedarà a càrrec de l'assegurança voluntària o del responsable del sinistre, segons siga procedent.

3. Quan el sinistre siga ocasionat en un estat adherit a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'espai econòmic i d'altres estats associats, diferent d'Espanya, per un vehicle que tinga el seu estacionament habitual a Espanya, s'aplicaran els límits de cobertura fixats per l'estat membre en què tinga lloc el sinistre. No obstant això, si el sinistre es produïx en un estat membre de l'espai econòmic europeu, s'aplicaran els límits de cobertura previstos en l'apartat 2, sempre que estos siguen superiors als establits en l'estat on s'haja produït el sinistre.

Article 5. *Àmbit material i exclusions.*

1. La cobertura de l'assegurança de subscripció obligatòria no abastarà els danys ocasionats a la persona del conductor del vehicle assegurat.

2. La cobertura de l'assegurança de subscripció obligatòria tampoc no abastarà als danys en els béns patits pel vehicle assegurat, per les coses transportades en este ni pels béns dels quals siguen titulars el beneficiari, l'assegurat, el propietari o el conductor, així com els del cònjuge o els parents fins al tercer grau de consanguinitat o afinitat dels anteriors.

3. Queden també exclosos de la cobertura dels danys personals i materials per l'assegurança de subscripció obligatòria els qui patisquen danys amb motiu de la circulació del vehicle causant, si haguera sigut robat. A l'efecte d'esta llei, s'entén per robatori la conducta tipificada com a tal en el Codi Penal. En els supòsits de robatori s'aplicarà el que disposa l'article 11.1.c).

Article 6. *Inoposabilitat per l'assegurador.*

L'assegurador no podrà oposar enfront del perjudicat cap altra exclusió, pactada o no, de la cobertura diferent de les recollides en l'article anterior.

En particular, no podrà fer-ho respecte d'aquelles clàusules contractuals que excloguen de la cobertura la utilització o conducció del vehicle designat en la pòlissa pels qui no tinguen permís de conduir, incomplisquen les obligacions legals d'orde tècnic relatives a l'estat de seguretat del vehicle o, fora dels supòsits de robatori, utilitzen

il·legítimament vehicles de motor aliens o no estiguen autoritzats expressament o tàcitament pel seu propietari.

CAPÍTOL III

Satisfacció de la indemnització en l'àmbit de l'assegurança obligatòria

Article 7. Obligacions de l'assegurador.

L'assegurador, dins de l'àmbit de l'assegurament obligatori i a càrrec de l'assegurança de subscripció obligatòria, haurà de satisfer al perjudicat l'import dels danys patits en la seua persona i en els seus béns. El perjudicat, o els seus hereus, tindran acció directa per a exigir-ho. Únicament quedarà exonerat d'esta obligació si prova que el fet no dóna lloc a l'exigència de responsabilitat civil d'acord amb l'article 1.

Prescriu pel transcurs d'un any l'acció directa per a exigir a l'assegurador la satisfacció al perjudicat de l'import dels danys patits pel perjudicat en la seua persona i en els seus béns.

En tot cas, l'assegurador, fins al límit quantitatiu de l'assegurament obligatori, haurà de fiançar les responsabilitats civils i abonar les pensions que exigisca l'autoritat judicial als presumptes responsables assegurats, d'acord amb el que estableixen els articles 764 i 765 de la Llei d'Enjudiciament Criminal.

Article 8. Declaració amistosa d'accident.

Per a agilitar les indemnitzacions en l'àmbit dels danys materials originats en ocasió de l'ús i circulació de vehicles de motor, l'assegurador facilitarà exemplars de la denominada «declaració amistosa d'accident», que haurà d'utilitzar el conductor per a la declaració dels sinistres a la seua asseguradora.

Article 9. Mora de l'assegurador.

Si l'assegurador incorre en mora en el compliment de la prestació de l'assegurança de responsabilitat civil per a la cobertura dels danys i perjudicats causats a les persones o en els béns amb motiu de la circulació, la indemnització de danys i perjudicats deguts per l'assegurador es regirà pel que disposa l'article 20 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de Contracte d'Assegurança, amb les peculiaritats següents:

a) No s'imposaran interessos per mora quan les indemnitzacions siguen satisfetes o consignades davant del jutjat competent en primera instància per a conèixer del procés que es derive del sinistre dins dels tres mesos següents a la seua producció. La consignació podrà fer-se en diners efectius, per mitjà d'un aval solidari de duració indefinida i pagador a primer requeriment emès per entitat de crèdit o societat de garantia recíproca, o per qualsevol altre mitjà que, a juí del tribunal, garantisca la immediata disponibilitat, si és el cas, de la quantitat consignada.

b) Quan els danys causats a les persones hagen de patir-se per estes durant més de tres mesos o la seua exacta valoració no puga ser determinada a l'efecte de la consignació, el tribunal, a la vista de les circumstàncies del cas i dels dictàmens i informes que necessite, resoldrà sobre la suficiència o ampliació de la quantitat consignada per l'assegurador, atenent els criteris i dins dels límits indemnitzatoris fixats en l'annex d'esta llei. Contra la resolució judicial que recaiga no podrà interposar-se cap recurs.

c) Quan, amb posterioritat a una sentència absoluta o a una altra resolució judicial que pose fi, provisionalment o definitivament, a un procés penal i en la qual

s'haja acordat que la suma consignada siga tornada a l'assegurador o la consignació realitzada en una altra forma quede sense efecte, s'iniciï procés civil en raó de la indemnització deguda per l'assegurança, s'aplicarà el que disposa l'article 20.4 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de Contracte d'Assegurança, llevat que novament es consignes la indemnització dins dels 10 dies següents a la notificació a l'assegurat de l'inici del procés.

Article 10. Facultat de repetició.

L'assegurador, una vegada efectuat el pagament de la indemnització, podrà repetir:

a) Contra el conductor, el propietari del vehicle causant i l'assegurat, si el dany causat es deu a la conducta dolosa de qualsevol d'ells o a la conducció sota la influència de begudes alcohòliques o de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

b) Contra el tercer responsable dels danys.

c) Contra el beneficiari de l'assegurança o assegurat per causes previstes en la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de Contracte d'Assegurança, i en el mateix contracte d'assegurança.

d) En qualsevol altre supòsit en què també puga ser procedent la dita repetició d'acord amb les lleis.

L'acció de repetició de l'assegurador prescriu pel transcurs del termini d'un any, comptat a partir de la data en què va fer el pagament al perjudicat.

Article 11. Funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances.

1. Correspon al Consorci de Compensació d'Assegurances, dins de l'àmbit territorial i fins al límit quantitatiu de l'assegurament obligatori:

a) Indemnitzar els qui hagen patit danys en les seues persones per sinistres ocorreguts a Espanya en aquells casos en què el vehicle causant siga desconegut.

b) Indemnitzar pels danys a les persones i en els béns ocasionats amb un vehicle que tinga el seu estacionament habitual a Espanya, així com els ocasionats dins del territori espanyol a persones amb residència habitual a Espanya o a béns de la seua propietat situats a Espanya amb un vehicle amb estacionament habitual en un tercer país no firmant de l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels Estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres Estats associats, en ambdós casos quan el vehicle no estiga assegurat.

c) Indemnitzar pels danys a les persones i en els béns produïts per un vehicle amb estacionament habitual a Espanya que estiga assegurat i haja sigut robat.

d) Indemnitzar pels danys a les persones i en els béns quan, en supòsits inclosos dins de l'àmbit de l'assegurament de subscripció obligatòria o en els paràgrafs precedents d'este article, sorgisca controvèrsia entre el Consorci de Compensació d'Assegurances i l'entitat asseguradora sobre qui ha d'indemnitzar el perjudicat. No obstant l'anterior, si ulteriorment es resol o s'acorda que correspon indemnitzar a l'entitat asseguradora, esta reembossarà al Consorci de Compensació d'Assegurances la quantitat indemnitzada més els interessos legals, incrementats en un 25 per cent, des de la data en què va abonar la indemnització.

e) Indemnitzar pels danys a les persones i en els béns quan l'entitat espanyola asseguradora del vehicle amb estacionament habitual a Espanya haja sigut declarada judicialment en concurs o, havent sigut dissolta i trobant-se en situació d'insolvència, estiga subjecta a un procediment de liquidació intervinguda o esta haja sigut assumida pel mateix Consorci de Compensació d'Assegurances.

f) Reembossar les indemnitzacions satisfetes als perjudicats residents en altres estats de l'espai econòmic europeu pels organismes d'indemnització, en els supòsits següents:

1r. Quan el vehicle causant de l'accident tinga el seu estacionament habitual a Espanya, en cas que no puga identificar-se l'entitat asseguradora.

2n. Quan l'accident haja ocorregut a Espanya, en cas que no puga identificar-se el vehicle causant.

3r. Quan l'accident haja ocorregut a Espanya, en cas de vehicles amb estacionament habitual en tercers països adherits al sistema de Certificat internacional de l'assegurança de l'automòbil, expedit per una oficina nacional d'acord amb la recomanació número 5 adoptada el 25 de gener de 1949 pel Subcomité de Transports per Carretera del Comitè de Transports Interiors de la Comissió Econòmica per a Europa de l'Organització de les Nacions Unides (d'ara en avant, carta verda).

En els supòsits previstos en paràgrafs b) i c), quedaran exclosos de la indemnització pel Consorci els danys a les persones i en els béns patits pels qui ocupen voluntàriament el vehicle causant del sinistre coneixent que este no estava assegurat o que havia sigut robat, sempre que el Consorci prove que aquells coneixien estes circumstàncies. A més, en els casos previstos en els paràgrafs b) i c), el Consorci aplicarà al perjudicat, en el supòsit de danys en els béns, la franquícia que reglamentàriament es determine.

2. El Consorci de Compensació d'Assegurances assumirà les funcions que, com a organisme d'informació, li atribuïxen els articles 24 i 25 d'esta llei.

3. El perjudicat tindrà acció directa contra el Consorci de Compensació d'Assegurances en els casos assenyalats en este article, i este podrà repetir en els supòsits definits en l'article 10, així com contra el propietari i el responsable de l'accident quan es tracte de vehicle no assegurat, o contra els autors, còmplices o encobridors del robatori del vehicle causant del sinistre, així com contra el responsable de l'accident que va conèixer de la sostracció d'aquell.

4. El Consorci no podrà condicionar el pagament de la indemnització a la prova per part del perjudicat que la persona responsable no pot pagar o es nega a fer-ho.

TÍTOL II

Ordenament processal civil

CAPÍTOL ÚNIC

De les diligències preparatòries i l'exercici judicial de l'acció executiva

Article 12. *Procediment.*

L'acció conferida en els articles 7 i 11.3 a la víctima o als seus hereus contra l'assegurador s'exercirà en la forma establida en este títol.

Article 13. *Diligències en el procés penal preparatòries de l'execució.*

Quan en un procés penal, incoat per fet cobert per l'assegurança de responsabilitat civil de subscripció obligatòria en la circulació de vehicles de motor, es declare la rebel·lia de l'acusat, o recaiga sentència absolutòria o una altra resolució que li pose fi, provisionalment o definitivament, sense declaració de responsabilitat, si el perjudicat no ha renunciat a l'acció civil ni l'ha reservada per a exercitar-la separatament, abans d'acordar l'arxiu de la causa, el jutge o tribunal que haja conegut d'esta dictarà interlo-

cutòria, en la qual es determinarà la quantitat líquida màxima que pot reclamar-se com a indemnització pels danys i perjuís patits per cada perjudicat, emparats per la dita assegurança de subscripció obligatòria. La interlocutòria referida contindrà la descripció del fet i la indicació de les persones i vehicles que van intervindre i dels asseguradors de cada un d'estos.

Si no pot assenyalar-se la quantia de la indemnització per falta d'elements probatoris o perquè els existents s'han emés sense possibilitat d'intervenció dels interessats, la interlocutòria mencionada en el paràgraf anterior només es retardarà pel temps imprescindible perquè amb audiència i intervenció dels perjudicats i dels asseguradors es duguen a terme les comprovacions que es consideren necessàries, d'ofici o a petició de part.

La interlocutòria a què es referixen els paràgrafs anteriors no serà recurrible.

Article 14. *Diligències preparatòries en via civil.*

Ocorregut un fet dels que donen lloc a responsabilitat civil coberta per l'assegurança obligatòria, quan aquell no haja sigut objecte de procés penal o s'hi haja reservat l'acció civil, el perjudicat, per a reclamar a l'assegurador la reparació del dany i indemnització de perjuís en via civil, haurà de fer, davant del jutge de primera instància o instrucció, davant del jutge de pau o davant d'un notari del lloc del fet o del seu domicili, residència o parador, una declaració sobre les circumstàncies d'aquell, on s'identificaran les persones lesionades, els objectes danyats, el vehicle i el conductor que han intervingut en la producció del fet i l'especificació de l'assegurador.

Article 15. *Reclamació a l'assegurador.*

Una certificació de la declaració o una còpia autoritzada d'esta, acompanyada de la valoració dels danys, emesa per un perit d'assegurances, serà presentada a l'assegurador, el qual, en el termini de huit dies, amb facultat d'intervenció d'un perit d'assegurances designades per aquell, abonarà la quantitat que ambdós perits fixen de comú acord.

Si no hi ha acord, es procedirà segons el que disposa el paràgraf sext de l'article 38 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de Contracte d'Assegurança.

Article 16. *Obligació de pagament.*

L'assegurador, o el Consorci de Compensació d'Assegurances si és el cas, estarà obligat a satisfer la indemnització fixada pel dictamen pericial fins al límit de l'assegurança obligatòria dins dels 10 dies següents a la seua fixació.

Article 17. *Títols executius.*

Un testimoni de la interlocutòria recaiguda en les diligències a què es referix l'article 13 constituirà títol executiu suficient per a entaular el procediment regulat en este capítol. El perjudicat que haja obtingut este títol no podrà prescindir-ne i acudir en substitució a les diligències preparatòries dels articles 14 i següents, excepte en els casos que expressament s'assenyalen en el dit article 14.

El dictamen pericial, obtingut en les diligències preparatòries a què es referixen els articles 14 i següents, serà igualment títol executiu, amb ratificació prèvia davant del jutge a qui corresponga despatxar l'execució.

Article 18. *Límit quantitatiu.*

Perquè la reclamació a l'assegurador puga fer-se en úl executiu hauran de complir-se els requisits de títol i quantia establits en l'article 520 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil.

Si la quantitat líquida assenyalada en el títol és inferior a l'exigida en l'article 520 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, la reclamació haurà de formular-se en juí verbal davant de l'òrgan jurisdiccional competent.

Article 19. *Despeses de la taxació pericial.*

S'inclouran en la taxació de costes les despeses que s'originen en la formació del títol per diligències preparatòries en el procés penal.

Les despeses que ocasionen la taxació pericial obtinguda en via civil seran incloses en la taxació de costes, llevat que hi haja estimació excessiva dels danys i perjudis per part del perjudicat; en este cas, seran del seu compte. Es considerarà que hi ha tal excés quan allò que s'ha reclamat sobrepassa en un 25 per cent la xifra que es fixe pel dictamen pericial.

TÍTOL III

Dels sinistres ocorreguts en un estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori

CAPÍTOL I

Àmbit d'aplicació

Article 20. *Àmbit d'aplicació.*

1. Les disposicions d'este títol seran aplicables als sinistres causats per vehicles que tinguen el seu estacionament habitual i estiguen assegurats en un estat membre de l'espai econòmic europeu, sempre que:

a) El lloc en què ocorrega el sinistre siga Espanya i el perjudicat tinga la seua residència en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu.

b) El lloc en què ocorrega el sinistre siga un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu diferent d'Espanya i el perjudicat tinga la seua residència a Espanya.

c) Els sinistres ocorreguen en tercers països adherits al sistema de la carta verda quan el perjudicat tinga la seua residència habitual a Espanya, o quan el vehicle causant tinga el seu estacionament habitual i estiga assegurat a Espanya.

2. El que disposen els articles 21, 22, 26 i 27 no s'aplicarà quan el sinistre haja sigut causat per un vehicle que tinga el seu estacionament habitual i estiga assegurat en l'estat de residència del perjudicat.

3. El que disposa l'article 29 serà també aplicable als accidents causats per vehicles de tercers països adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels Estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres Estats associats.

CAPÍTOL II

Representant encarregat de la tramitació i liquidació en el país de residència del perjudicat dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència d'este últim

Article 21. *Elecció, poders i funcions del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per les entitats asseguradores autoritzades a Espanya en cada un dels Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.*

1. Les entitats asseguradores domiciliades a Espanya i les sucursals de tercers països establides en territori

espanyol hauran de designar, en la resta d'Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, un representant per a la tramitació i liquidació, en l'estat de residència del perjudicat, dels sinistres previstos en l'article 20.1.

2. El representant haurà de residir o estar establert en l'Estat membre en què haja d'exercir les seues funcions, i haurà de disposar de poders suficients per a representar l'entitat asseguradora i satisfer, en la seua integritat, les indemnitzacions als perjudicats. A este efecte, haurà de demanar tota la informació necessària i adoptar les mesures oportunes per a la negociació de la liquidació en l'idioma o idiomes oficials de l'Estat de residència del perjudicat.

3. Les entitats asseguradores disposaran de plena llibertat per a designar estos representants, que podran actuar per compte d'una o diverses entitats. Així mateix, hauran de comunicar la seua designació, nom i domicili als organismes d'informació dels distints Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

4. El que disposen els apartats anteriors no serà aplicable quan el perjudicat tinga la seua residència a Espanya.

Article 22. *Procediment de reclamació dels perjudicats no residents a Espanya davant de les entitats asseguradores autoritzades a Espanya o els representants per a tramitació i liquidació de sinistres per estes designats en la resta dels Estats de l'Espai Econòmic Europeu.*

1. El perjudicat podrà presentar la reclamació davant de l'entitat asseguradora establida a Espanya o davant del representant designat per esta en el seu país de residència.

L'entitat asseguradora o el seu representant contestaran a la reclamació en un termini de tres mesos des de la seua presentació, i haurà de presentar-se una oferta motivada si s'ha determinat la responsabilitat i quantificat el dany. En cas contrari, o si la reclamació ha sigut rebutjada, donarà resposta motivada a allò que s'ha plantejat en la reclamació.

2. Transcorregut el termini mencionat en l'apartat anterior sense que s'haja presentat una oferta motivada, es meritiran interessos de demora d'acord amb el que preveu la legislació que en cada cas siga aplicable, en atenció al lloc en què haja ocorregut el sinistre.

3. L'incompliment del que disposa l'apartat 1 constituirà infracció administrativa d'acord amb el que disposen els articles 40.4.h) i 40.5.b) del text refós de la Llei d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre.

4. L'acció del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres no serà suficient per a modificar el dret material que s'haja d'aplicar en el cas concret, ni per a atribuir la competència als òrgans jurisdiccional de l'Estat membre de residència del perjudicat, exceptuant-se el que preveuen les normes de dret internacional públic i privat sobre la llei aplicable als accidents de circulació i sobre l'atribució de competències jurisdiccionals.

Article 23. *Procediment de reclamació del perjudicat amb residència a Espanya davant de les entitats asseguradores autoritzades en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu o davant dels representants per a tramitació i liquidació de sinistres per estes designats a Espanya.*

1. El perjudicat amb residència a Espanya, en els supòsits previstos en l'article 20.1 podrà dirigir-se directament a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o al representant a Espanya per a la tramitació i liquidació de sinistres per esta designat.

2. L'acció del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres no serà suficient per a atribuir la competència a òrgans jurisdiccionals de l'estat membre de residència del perjudicat, excepte en allò que preveuen les normes de dret internacional privat sobre atribució de competències jurisdiccionals.

CAPÍTOL III

Organisme d'informació

Article 24. *Designació i funcions de l'organisme d'informació.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances actuarà com a organisme d'informació, en els supòsits previstos en l'article 20.1, per a subministrar al perjudicat la informació necessària perquè pugui reclamar a l'entitat asseguradora o al seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres. A este efecte, assumirà les funcions següents:

a) Facilitar informació relativa al número de matrícula dels vehicles amb estacionament habitual a Espanya; número de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor de subscripció obligatòria que cobreix el vehicle, amb estacionament habitual a Espanya, amb indicació de la data d'inici i fi de vigència de la cobertura; entitat asseguradora que cobreix la responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor de subscripció obligatòria, així com nom i domicili del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per les entitats asseguradores.

La dita informació haurà de conservar-se durant set anys a partir de la data de l'expiració del registre del vehicle o de l'expiració de la pòlissa d'assegurança.

b) Coordinar l'arreglada de la informació i la seua difusió.

c) Prestar assistència a les persones que tinguen dret a conèixer la informació.

2. A l'efecte de la informació prevista en l'apartat 1.a), caldrà ajustar-se al que disposa l'article 2.2 i les seues normes reglamentàries de desplaçament.

Article 25. *Obtenció d'informació del Consorci de Compensació d'Assegurances.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances prestarà assistència i facilitarà la informació a què es referix l'article 24.1.a) als perjudicats d'accidents de circulació ocorreguts en un país diferent del de la seua residència habitual, sempre que es complisca alguna de les condicions següents:

a) Que el perjudicat tinga la seua residència a Espanya.

b) Que el vehicle causant del sinistre tinga el seu estacionament habitual a Espanya.

c) Que el sinistre s'haja produït a Espanya.

2. El Consorci de Compensació d'Assegurances facilitarà, així mateix, al perjudicat el nom i el domicili del propietari, del conductor habitual o del titular legal del vehicle amb estacionament habitual a Espanya, si aquell té un interès legítim a obtenir la dita informació. A este efecte, la Direcció General de Trànsit o l'entitat asseguradora proporcionarà estes dades al Consorci de Compensació d'Assegurances, i s'establiran, en tot cas, les mesures tècniques i organitzatives necessàries per a assegurar la confidencialitat, seguretat i integritat de les dades i les garanties, obligacions i drets reconeguts en la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

A la informació de què dispose el Consorci de Compensació d'Assegurances tindran accés, a més dels perjudicats, els asseguradors d'estos, els organismes d'informació d'altres estats membres de l'espai econòmic europeu, l'Oficina Espanyola d'Asseguradors d'Automòbils, en la seua qualitat d'organisme d'indemnització, i els organismes d'indemnització d'altres Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, així com els fons de garantia d'altres Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

CAPÍTOL IV

Organisme d'indemnització

Article 26. *Designació.*

En els supòsits previstos per l'article 20.1, l'Oficina Espanyola d'Asseguradors d'Automòbils (d'ara en avant, Ofesauto) tindrà la consideració d'organisme d'indemnització davant del qual els perjudicats amb residència a Espanya podran presentar reclamació d'indemnització en els supòsits previstos en l'article 27.

Article 27. *Reclamacions davant d'Ofesauto en la seua condició d'organisme d'indemnització espanyol.*

1. Els perjudicats amb residència a Espanya podran presentar davant d'Ofesauto, en la seua condició d'organisme d'indemnització espanyol, reclamació en els supòsits següents:

a) Si, en el termini de tres mesos a partir de la data en què el perjudicat haja presentat la seua reclamació d'indemnització a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o al seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya, cap dels dos no ha formulat resposta motivada a allò que s'ha plantejat en la reclamació; o

b) Si l'entitat asseguradora no ha designat representant per a la tramitació i liquidació de sinistres a Espanya, llevat que el perjudicat haja presentat una reclamació d'indemnització directament a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident i haja rebut d'esta una resposta motivada en els tres mesos següents a la presentació de la reclamació.

No obstant això, el perjudicat no podrà presentar una reclamació a Ofesauto, en la seua condició d'organisme d'indemnització, si ha exercitat el dret d'acció directa contra l'asseguradora.

2. Ofesauto, en la seua condició d'organisme d'indemnització, donarà resposta a la reclamació d'indemnització en un termini de dos mesos a comptar de la data en què li siga presentada pel perjudicat resident a Espanya, sense que pugui condicionar el pagament de la indemnització a la prova per part del perjudicat resident a Espanya que la persona responsable no pot pagar o es nega a fer-ho. No obstant això, posarà terme a la seua intervenció si l'entitat asseguradora o el seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya dóna, amb posterioritat, una resposta motivada a la reclamació, o si té coneixement amb posterioritat que el perjudicat ha exercit el dret d'acció directa contra l'asseguradora del vehicle responsable.

3. Ofesauto, en la seua condició d'organisme d'indemnització espanyol, informarà immediatament l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o el seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya, l'organisme d'indemnització de l'Estat en què estiga ubicat l'establiment de l'entitat asseguradora que va emetre la pòlissa i, si es coneix la seua identitat, la persona causant de l'accident, del fet que ha rebut una reclamació del perjudicat i que donarà resposta

a la dita reclamació en un termini de dos mesos a comptar de la data de la seua presentació.

4. La intervenció d'Ofesauto, en la seua condició d'organisme d'indemnització espanyol, es limita als supòsits en què l'entitat asseguradora no complisca les seues obligacions, i serà subsidiària d'esta.

Article 28. *Dret de repetició entre organismes d'indemnització, subrogació i reembossament.*

Ofesauto, en la seua qualitat d'organisme d'indemnització espanyol, una vegada haja indemnitzat el perjudicat resident a Espanya, tindrà dret a reclamar de l'organisme d'indemnització de l'estat membre en què es trobe l'establiment de l'entitat asseguradora que va emetre la pòlissa el reembossament de l'import satisfet en concepte d'indemnització.

Ofesauto, en la seua qualitat d'organisme d'indemnització de l'estat membre en què es troba l'establiment de l'asseguradora que va emetre la pòlissa, una vegada que haja reembossat a l'organisme d'indemnització de l'estat de residència del perjudicat l'import abonat per este al perjudicat en concepte d'indemnització, se subrogarà en els drets del perjudicat.

Article 29. *No identificació del vehicle o de l'entitat asseguradora.*

Si no és possible identificar el vehicle o si, transcorreguts dos mesos des de l'accident, no és possible identificar l'entitat asseguradora, el perjudicat resident a Espanya podrà sol·licitar una indemnització a Ofesauto, en la seua qualitat d'organisme d'indemnització, pels límits de l'assegurament de subscripció obligatòria vigents en el país on haja ocorregut el sinistre. Este organisme d'indemnització, una vegada pagada la indemnització i per l'import satisfet, passarà a ser creditor:

a) Del fons de garantia de l'Estat membre en què el vehicle tinga el seu estacionament habitual, en cas que no puga identificar-se l'entitat asseguradora.

b) Del fons de garantia de l'Estat membre en què haja ocorregut l'accident, en cas que no puga identificar-se el vehicle.

c) Del fons de garantia de l'Estat membre en què haja ocorregut l'accident, en cas de vehicles de tercers països adherits al sistema de carta verda.

CAPÍTOL V

Col·laboració i acords entre organismes. Llei aplicable i jurisdicció competent

Article 30. *Col·laboració i acords entre organismes.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances col·laborarà amb la resta d'organismes d'informació de l'Espai Econòmic Europeu per a facilitar l'accés a la seua informació als residents en altres països diferents d'Espanya.

Per a l'adequat compliment de les funcions que s'atribuïxen en esta llei, el Consorci podrà celebrar acords amb organismes d'informació, amb organismes d'indemnització i amb aquelles organitzacions i institucions creades o designades per a la gestió dels sinistres a què es referix l'article 20 en altres Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

2. Ofesauto podrà celebrar acords amb els organismes d'indemnització, amb organismes d'informació o amb altres institucions creades o designades per a la gestió dels sinistres a què es referix l'article 20 en altres Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 31. *Llei aplicable i jurisdicció competent.*

Sense perjudi del que disposen les normes de dret internacional privat, als sinistres a què es referix este títol se'ls aplicarà la legislació de l'Estat en el territori del qual haja ocorregut l'accident, i hi seran competents els jutges i tribunals del dit Estat.

Disposició transitòria única. *Subsistència de les quanties indemnitzatòries actualitzades de les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació», de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, incorporat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre.*

Per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació ocorreguts amb anterioritat a l'entrada en vigor d'este text refós, subsistirán i seran aplicables les quanties indemnitzatòries fixades en les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació» de la Llei sobre Responsabilitat Civil i Assegurança en la Circulació de Vehicles de Motor, incorporat per la disposició addicional octava de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades; així com les resolucions de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions per mitjà de les quals s'han fet públiques les actualitzacions anuals de les dites quanties.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Este text refós es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a i 149.1.14a de la Constitució, en este últim cas quant a la consideració fiscal de les indemnitzacions pagades d'acord amb el sistema de valoració dels danys i perjudis contingut en l'annex.

Disposició final segona. *Habilitació reglamentària.*

S'habilita el Govern per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per al desplegament i execució d'esta llei.

ANNEX

Sistema per a la valoració dels danys i perjudis causats a les persones en accidents de circulació

Primer. *Criteris per a la determinació de la responsabilitat i la indemnització.*

1. Este sistema s'aplicarà a la valoració de tots els danys i perjudis a les persones ocasionats en accident de circulació, llevat que siguen conseqüència de delictes dolós.

2. S'equipararà a la culpa de la víctima el supòsit en què, sent esta inimputable, l'accident siga a causa de la seua conducta o concórrega amb ella a la producció d'este.

3. A l'efecte de l'aplicació de les taules, l'edat de la víctima i dels perjudicats i beneficiaris serà la referida a la data de l'accident.

4. Tenen la condició de perjudicats, en cas de defunció de la víctima, les persones enumerades en la taula I i, en la resta de supòsits, la víctima de l'accident.

5. Donaran lloc a indemnització la mort, les lesions permanents, invalidants o no, i les incapacitats temporals.

6. A més de les indemnitzacions fixades d'acord amb les taules, se satisfaran en tot cas les despeses d'assistència mèdica i hospitalària i, a més, en les indemnitzacions per mort, les despeses d'enterrament i funeral.

7. La quantia de la indemnització per danys morals és igual per a totes les víctimes, i la indemnització pels

danys psicofísics s'entén en la seua accepció integral de respecte o restauració del dret a la salut. Per a assegurar la total indemnitat dels danys i perjudis causats, es tenen en compte, a més, les circumstàncies econòmiques, incloent-hi les que afecten la capacitat de treball i pèrdua d'ingressos de la víctima, les circumstàncies familiars i personals i la possible existència de circumstàncies excepcionals que puguen servir per a l'exacta valoració del dany causat. Són elements correctors de disminució en totes les indemnitzacions, inclús en les despeses d'assistència mèdica i hospitalària i d'enterrament i funeral, la concurrència de la mateixa víctima en la producció de l'accident o en l'agreuament de les seues conseqüències i, a més, en les indemnitzacions per lesions permanents, la subsistència d'incapacitats preexistents o alienes a l'accident que hagen influït en el resultat lesiu final; i són elements correctors d'agreuament en les indemnitzacions per lesions permanents la producció d'invalideses concurrents i, si és el cas, la subsistència d'incapacitats preexistents.

8. En qualsevol moment podrà convindre's o acordar-se judicialment la substitució total o parcial de la indemnització fixada per la constitució d'una renda vitalícia a favor del perjudicat.

9. La indemnització o la renda vitalícia només podran ser modificades per alteracions substancials en les circumstàncies que van determinar la fixació d'aquelles o per l'aparició de danys sobrevinguts.

10. Anualment, amb efectes d'1 de gener de cada any i a partir de l'any següent a l'entrada en vigor d'este text refós, hauran d'actualitzar-se les quanties indemnitzatòries fixades en este annex i, si no es fa així, quedaran automàticament actualitzades en el percentatge de l'índex general de preus de consum corresponent a l'any natural immediatament anterior. En este últim cas, i per a facilitar el seu coneixement i la seua aplicació, es faran públiques les dites actualitzacions per resolució de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.

11. En la determinació i concreció de les lesions permanents i les incapacitats temporals, així com en la sanitat del perjudicat, serà necessari informe mèdic.

Segon. *Explicació del sistema.*

a) Indemnitzacions per mort (taules I i II).

Taula I.—Comprén la quantificació dels danys morals, dels danys patrimonials bàsics i la determinació legal dels perjudicats, i fixarà els criteris d'exclusió i concurrència entre ells.

Per a la determinació dels danys es tenen en compte el nombre dels perjudicats i la seua relació amb la víctima, d'una part, i l'edat de la víctima, d'una altra.

Les indemnitzacions estan expressades en euros.

Taula II.—Descriu els criteris que han de ponderar-se per a fixar la resta de danys i perjudis ocasionats, així com els elements correctors d'estos. A este efecte, cal tindre en compte que els dits danys i perjudis són fixats per mitjà de percentatges d'augment o disminució sobre les quanties fixades en la taula I i que són satisfets separadament i a més de les despeses corresponents al dany emergent, és a dir, els d'assistència mèdica i hospitalària i els d'enterrament i funeral.

Els factors de correcció fixats en esta taula no són excloents entre si, sinó que poden concórrer conjuntament en un mateix sinistre.

b) Indemnitzacions per lesions permanents (taules III, IV i VI).—La quantia d'estes indemnitzacions es fixa partint del tipus de lesió permanent ocasionat al perjudicat des del punt de vista físic o funcional, per mitjà de punts assignats a cada lesió (taula VI); a esta puntuació s'aplica el valor del punt en euros en funció inversament proporcional a l'edat del perjudicat i incrementat el valor del

punt a mesura que augmenta la puntuació (taula III); i, finalment, sobre esta quantia s'apliquen els factors de correcció en forma de percentatges d'augment o reducció (taula IV), a fi de fixar concretament la indemnització pels danys i perjudis ocasionats que haurà de ser satisfeta, a més de les despeses d'assistència mèdica i hospitalària.

Taules III i VI.—Es corresponen, per a les lesions permanents, amb la taula I per a la mort.

En concret, per a la taula VI cal tindre en compte:

1r. Sistema de puntuació.—Té una doble perspectiva. D'una banda, la puntuació de 0 a 100 que conté el sistema, on 100 és el valor màxim assignable a la major lesió resultant; d'una altra, les lesions contenen una puntuació mínima i una altra de màxima.

La puntuació adequada al cas concret s'establirà tenint en compte les característiques específiques de la lesió en relació amb el grau de limitació o pèrdua de la funció que haja patit el membre o òrgan afectat.

La taula VI incorpora, al seu torn, en relació amb el sistema ocular i el sistema auditiu, unes taules en què es reflectixen els danys corresponents al costat dret dels òrgans de la vista i de l'oïda, en els eixos de les abscisses. Els del costat esquerre d'estos òrgans, en l'eix de les ordenades. Per tant, amb les dades contingudes en l'informe mèdic sobre l'agudesia visual o auditiva del lesionat després de l'accident es localitzaran les corresponents al costat dret, en l'eix de les abscisses, i les del costat esquerre, en l'eix de les ordenades. Traçant línies perpendiculars a partir de cada un d'estos, s'obté la puntuació de la lesió, que correspondrà a la continguda en el quadre on conflüesquen ambdós línies. La puntuació oscil·la entre 0 i 85 en l'òrgan de la visió, i de 0 a 70 en el de l'audició.

2n. Incapacitats concurrents.—Quan el perjudicat tinga diferents lesions derivades del mateix accident, s'atorgarà una puntuació conjunta, que s'obté aplicant la fórmula següent:

$$\frac{(100 - M) \times m}{100} + M$$

on:

M = puntuació de major valor.

m = puntuació de menor valor.

Si en les operacions aritmètiques s'obtenen fraccions decimals, s'arredondirà a la unitat més alta.

Si són més de dos les lesions concurrents, es continuarà aplicant esta fórmula, i el terme «M» es correspondrà amb el valor del resultat de la primera operació realitzada.

En tot cas, l'última puntuació no podrà ser superior a 100 punts.

Si, a més de les seqüeles permanents, es valora el perjudi estètic, els punts per este concepte se sumaran aritmèticament als resultants de les incapacitats permanents, sense aplicar respecte a aquells la indicada fórmula.

Taula IV.—Es correspon amb la taula II de les indemnitzacions per mort i li són aplicables les mateixes regles, singularment la de possible concurrència dels factors de correcció.

c) Indemnitzacions per incapacitats temporals (taula V).—Estes indemnitzacions seran compatibles amb qualsevol altres, i es determinen per un import diari (variable segons es necessite, o no, una estada hospitalària) multiplicat pels dies que tarda a curar la lesió i corregit segons els factors que expressa la mateixa taula, llevat que s'aprecie en la conducta del causant del dany culpa rellevant i, si és el cas, judicialment declarada.

ANNEX

TAULA I

Indemnitzacions bàsiques per morts, incloent-hi danys morals

Perjudicats/Beneficiaris (1) de la indemnització (per grups excloents)	Edat de la víctima		
	Fins a 65 anys — Euros	De 66 a 80 anys — Euros	Més de 80 anys — Euros
GRUP I			
<i>Víctima amb cònjuge (2)</i>			
Al cònjuge	90.278,048279	67.708,532916	45.139,024140
A cada fill menor	37.615,854547	37.615,854547	37.615,854547
A cada fill major:	—	—	—
Si és menor de vint-i-cinc anys	15.046,339185	15.046,339185	5.642,377194
Si és major de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
GRUP II			
<i>Víctima sense cònjuge (3) i amb fills menors</i>			
Només un fill	135.417,065833	135.417,065833	135.417,065833
Només un fill, de víctima separada legalment	105.324,387464	105.324,387464	105.324,387464
Per cada altre fill menor (4)	37.615,854547	37.615,854547	37.615,854547
A cada fill major que concórrega amb menors	15.046,339185	15.046,339185	5.642,377194
A cada pare amb convivència o sense amb la víctima]	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
GRUP III			
<i>Víctima sense cònjuge (3) i amb tots els seus fills grans</i>			
III.1 Fins a vint-i-cinc anys:			
A un sol fill	97.801,217871	97.801,217871	56.423,778528
A un sol fill, de víctima separada legalment	75.231,702509	75.231,702509	45.139,024140
Per cada altre fill menor de vint-i-cinc anys (4)	22.569,508777	22.569,508777	11.284,754388
A cada fill gran de vint-i-cinc anys que concórrega amb menors de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
III.2 Més de vint-i-cinc anys:			
A un sol fill	45.139,024140	45.139,024140	30.092,684955
Per cada altre fill gran de vint-i-cinc anys (4)	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
Grup IV			
<i>Víctima sense cònjuge (3) ni fills i amb ascendents</i>			
Pares (5):			
Convivència amb la víctima	82.754,872101	60.185,363324	—
Sense convivència amb la víctima	60.185,363324	45.139,024140	—
Avi sense pares (6):			
A cadascun	22.569,508777	—	—
A cada germà menor d'edat en convivència amb la víctima en els dos casos anteriors	15.046,339185	—	—
GRUP V			
<i>Víctima només amb germans</i>			
V.1 Amb germans menors de vint-i-cinc anys:			
A un sol germà	60.185,363324	45.139,024140	30.092,684955
Per cada altre germà menor de vint-i-cinc anys (7)	15.046,339185	15.046,339185	7.523,169592
A cada germà més gran de vint-i-cinc anys que concórrega amb germans menors de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	7.523,169592

Perjudicats/Beneficiaris (1) de la indemnització (per grups excloents)	Edat de la víctima		
	Fins a 65 anys Euros	De 66 a 80 anys Euros	Més de 80 anys Euros
V.2 Sense germans menors de vint-i-cinc anys:			
A un sol germà	37.615,854547	22.569,508777	15.046,339185
Per cada altre germà (7)	7.523,169592	7.523,169592	7.523,169592

(1) Amb caràcter general:

a) Quan es tracte de fills, s'hi inclouran també els adoptius.

b) Quan es fixen quanties distintes segons l'edat del perjudicat o beneficiari, s'aplicarà l'edat que tinga este en la data en què es va produir l'accident de la víctima.

(2) Cònjuge no separat legalment al temps de l'accident.

Les unions conjugals de fet consolidades s'assimilaran a les situacions de dret.

(3) S'equiparen a l'absència de cònjuge la separació legal i el divorci. No obstant això, si el cònjuge separat o divorciat té dret a la pensió regulada en l'article 97 del Codi Civil, li correspondrà una indemnització igual al 50 per 100 de les fixades per al cònjuge en el grup I.

En els supòsits de concurrència amb unions conjugals de fet o, si és el cas, d'aquells o estos amb cònjuges no separats legalment, la indemnització fixada per al cònjuge en el grup I es distribuirà entre els concurrents en proporció a la quantia que els hauria correspost si no hi haguera concurrència.

(4) La quantia total de la indemnització que corresponga segons el nombre de fills s'assignarà entre ells a parts iguals.

(5) Si en concorren un que convisca i un altre que no convisca amb la víctima, s'assignarà a cada un el 50 per 100 de la quantia que figura en el seu respectiu concepte.

(6) La quantia total de la indemnització es distribuirà al 50 per 100 entre els avis paterns i materns.

(7) La quantia total de la indemnització que corresponga segons el nombre de germans s'assignarà entre ells a parts iguals.

TAULA II

Factors de correcció per a les indemnitzacions bàsiques per mort

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
<i>Perjudicis econòmics</i>		
Ingressos nets anuals de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros (1)	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros	De l'11 al 25	—
De 45.139,030726 a 75.231,702509 euros	Del 26 al 50	—
Més de 75.231,702509 euros	Del 51 al 75	—
<i>Circumstàncies familiars especials</i>		
Discapacitat física o psíquica acusada (anterior a l'accident) del perjudicat/beneficiari:		
Si és el cònjuge o un fill menor	Del 75 al 100 (2)	—
Si és un fill gran amb menys de vint-i-cinc anys	Del 50 al 75 (2)	—
Qualsevol altre perjudicat/beneficiari	Del 25 al 50 (2)	—
<i>Víctima fill únic</i>		
Si és menor	Del 30 al 50	—
Si és més gran, amb menys de vint-i-cinc anys	Del 20 al 40	—
Si és més gran, amb més de vint-i-cinc anys	Del 10 al 25	—
Mort dels dos pares en l'accident		
Amb fills menors	Del 75 al 100 (3)	—
Sense fills menors:		
Amb fills menors de vint-i-cinc anys	Del 25 al 75 (3)	—
Sense fills menors de vint-i-cinc anys	Del 10 al 25 (3)	—
<i>Víctima embarassada amb pèrdua de fetus com a conseqüència de l'accident</i>		
Si el concebut és el primer fill:		
Fins al tercer mes d'embaràs	11.284,754388	—
A partir del tercer mes	30.092,684955	—
Si el concebut és el segon fill o posteriors:		
Fins al tercer mes	7.523,169592	—
A partir del tercer mes	15.046,339185	—
Elements correctors de l'apartat primer.7 d'este annex.	—	Fins al 75

(1) S'inclou en este apartat qualsevol víctima en edat laboral, enara que no es justifiquen ingressos.

(2) Sobre la indemnització que corresponga al beneficiari discapacitat.

(3) Sobre la indemnització bàsica que corresponga a cada perjudicat.

TAULA III

Indemnitzacions bàsiques per lesions permanents (incloent-hi danys morals)

Valors del punt en euros

Punts	Menys de 20 anys — Euros	De 21 a 40 anys — Euros	De 41 a 55 anys — Euros	De 56 a 65 anys — Euros	Més de 65 anys — Euros
1	668,946311	619,306184	569,652886	524,418921	469,378118
2	689,594021	636,996694	584,392783	538,928302	476,813929
3	708,120979	652,823313	597,499304	551,889926	484,335359
4	724,546941	666,766282	608,952691	563,284039	488,399040
5	738,858735	678,832184	618,772703	573,130395	492,548341
6	751,076120	689,014437	626,946167	581,389480	495,617505
7	767,218876	702,871783	638,511519	592,770419	501,538492
8	781,761187	715,326272	648,851840	602,979015	506,642791
9	794,749157	726,364729	657,960543	612,008684	510,910642
10-14	806,149854	735,993741	665,844215	619,879183	514,381565
15-19	947,443424	867,217024	786,970865	729,835652	574,012945
20-24	1.077,211157	987,737744	898,257744	830,841487	628,480749
25-29	1.206,722029	1.107,922568	1.009,136281	931,597047	684,107723
30-34	1.327,960644	1.220,460825	1.112,967591	1.025,924483	736,006914
35-39	1.441,137761	1.325,523754	1.209,916332	1.114,001623	784,296871
40-44	1.546,470724	1.423,322113	1.300,180089	1.195,966778	829,069801
45-49	1.644,143946	1.514,020558	1.383,903756	1.271,978015	870,391568
50-54	1.734,394530	1.597,836433	1.461,278335	1.342,226336	908,367549
55-59	1.854,467390	1.709,096968	1.563,726546	1.435,532912	962,334803
60-64	1.972,182392	1.818,184060	1.664,192314	1.527,008529	1.015,235094
65-69	2.087,605400	1.925,124053	1.762,662464	1.616,705872	1.067,114525
70-74	2.200,756173	2.029,982810	1.859,222620	1.704,624944	1.117,966511
75-79	2.311,674226	2.132,773503	1.953,885952	1.790,831606	1.167,823981
80-84	2.420,438594	2.233,555408	2.046,685392	1.875,352204	1.216,700110
85-89	2.527,049279	2.332,361454	2.137,673630	1.958,206494	1.264,627826
90-99	2.631,591898	2.429,231161	2.226,863837	2.039,447167	1.311,613717
100	2.734,073039	2.524,190871	2.314,321875	2.119,120328	1.357,670955

TAULA IV

Factors de correcció per a les indemnitzacions bàsiques per lesions permanents

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
<i>Perjuís econòmics</i>		
Ingressos nets de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros (1)	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros	De l'11 al 25	—
De 45.139,030726 fins a 75.231,702509 euros	Del 26 al 50	—
Més de 75.231,702509 euros	Del 51 al 75	—
<i>Danys morals complementaris</i>		
S'entendran ocasionats quan una sola seqüela excedisca 75 punts o les concurrents superen els 90 punts. Només en estos casos serà aplicable	Fins a 75.231,702509	—
<i>Lesions permanents que constituïsquen una incapacitat per a l'ocupació o activitat habitual de la víctima</i>		
Permanent parcial:		
Amb seqüeles permanents que limiten parcialment l'ocupació o activitat habitual, sense impedir la realització de les tasques fonamentals d'esta	Fins a 15.046,339185	—
Permanent total:		
Amb seqüeles permanents que impedisquen totalment la realització de les tasques de l'ocupació o activitat habitual de la incapacitat .	De 15.046,345771 a 75.231,702510	—
Permanent absoluta:		
Amb seqüeles que inhabiliten la incapacitat per a la realització de qualsevol ocupació o activitat	De 75.231,709095 a 150.463,411603	—

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
Grans invàlids		
Persones afectades amb seqüeles permanents que requereixen l'ajuda d'altres persones per a realitzar les activitats més essencials de la vida diària, com vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlogues (tetraplegies, paraplegies, estats de coma vígil o vegetatius crònics, importants seqüeles neurològiques o neuropsiquiàtriques amb greus alteracions mentals o psíquiques, ceguesa completa, etc.)		
Necessitat d'ajuda d'una altra persona:		
Ponderant l'edat de la víctima i grau d'incapacitat per a realitzar les activitats més essencials de la vida. S'assimila a esta prestació el cost de l'assistència en els casos d'estats de coma vígil o vegetatius crònics	Fins a 300.926,816622	—
Adequació de la vivenda		
Segons característiques de la vivenda i circumstàncies de la incapacitat, en funció de les seues necessitats	Fins a 75.231,702509	—
Perjuís morals de familiars:		
Destinats a familiars pròxims a la incapacitat en atenció a la substancial alteració de la vida i convivència derivada de les cures i atenció continuada, segons circumstàncies	Fins a 112.847,557056	—
Embarassada amb pèrdua de fetus a conseqüència de l'accident (2)		
Si el concebut és el primer fill:		
Fins al tercer mes d'embaràs	Fins a 11.284,754388	—
A partir del tercer mes	Fins a 30.092,684955	—
Si el concebut és el segon fill o posteriors:		
Fins al tercer mes d'embaràs	Fins a 7.523,169592	—
A partir del tercer mes	Fins a 15.046,339185	—
Elements correctors de l'apartat primer.7 d'este annex	Segons circumstàncies	Segons circumstàncies
Adequació del vehicle propi		
Segons característiques del vehicle i circumstàncies de la incapacitat permanent, en funció de les seues necessitats	Fins a 22.569,508777	—

(1) S'inclourà en este apartat qualsevol víctima en edat laboral, encara que no es justifiquen ingressos.

(2) Correspondrà la percepció d'esta indemnització, encara que l'embarassada no haja patit lesions.

TAULA V

Indemnitzacions per incapacitat temporal

(Compatible amb altres indemnitzacions)

A) Indemnització bàsica (incloent-hi danys morals):

Dia de baixa	Indemnització diària
Durant l'estada hospitalària	56,384386
Sense estada hospitalària:	
Impeditiu (1)	45,813548
No impeditiu	24,671873

(1) S'entén per dia de baixa impeditiu aquell en què la víctima està incapacitada per a desenvolupar la seua ocupació o activitat habitual.

B) Factors de correcció:

Descripció	Percentatges augment	Percentatges disminució
Perjuís econòmics:		
Ingressos nets anuals de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros ..	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros	Del 11 al 25	—
De 45.139,030726 fins a 75.231,702509 euros	Del 26 al 50	—

Descripció	Percentatges augment	Percentatges disminució
Més de 75.231,702509 euros	Del 51 al 75	—
Elements correctors de disminució de l'apartat primer.7 d'este annex	—	Fins al 75

TAULA VI

Classificacions i valoració de seqüeles

ÍNDIX

Capítol 1. Cap:

Crani i encèfal.

Cara:

Sistema osteoarticular.

Boca.

Nas.

Sistema olfatori i gustatiu.

Sistema ocular.

Sistema auditiu.

Capítol 2. Tronc:

Columna vertebral i pelvis.

Coll (òrgans).

Tòrax.

Abdomen i pelvis (òrgans i vísceres).

Capítol 3. Aparell cardiovascular:

Cor.

Vascular perifèric.

Capítol 4. Extremitat superior i cintura escapular:

Muscle.

Clavícula.

Braç.

Colze.

Avantbraç i monyica.

Mà.

Capítol 5. Extremitat inferior i maluc:

Dismetries.

Maluc.

Cuixa.

Genoll.

Cama.

Turmell.

Peu.

Capítol 6. Medul·la espinal i parells cranials:

Medul·la espinal.

Nervis cranials.

Capítol 7. Sistema nerviós perifèric:

Membres superiors.

Membres inferiors.

Capítol 8. Trastorns endocrins:

Capítol especial. Perjuí estètic.

Regles de caràcter general:

1. La puntuació atorgada a cada seqüela, segons criteri clínic i dins del marge permès, tindrà en compte la seua intensitat i gravetat des del punt de vista físic o biologicofuncional, sense prendre en consideració l'edat, el sexe o la professió.

2. Una seqüela ha de ser valorada una sola vegada, encara que la seua simptomatologia es trobe descrita en diversos apartats de la taula, sense perjuí del que s'establix respecte del perjuí estètic. No es valoraran les seqüeles que estiguen incloses i/o en deriven d'una altra, encara que estiguen descrites de manera independent.

3. Les denominades seqüeles temporals, és a dir, aquelles que estan destinades a curar-se a curt o mitjan termini, no tenen la consideració de lesió permanent, però s'han de valorar d'acord amb les regles del paràgraf a) de la taula V, computant, si és el cas, el seu efecte impeditiu o no i amb base en el càlcul raonable de la seua duració, després d'haver-se aconseguit l'estabilització lesional.

Descripció de les seqüeles	Puntuació
CAPÍTOL 1. CAP	
Crani i encèfal	
Pèrdua de substància òssia:	
Que no requerix craneoplàstia	1-5
Que requerix craneoplàstia	5-15
Síndromes neurològiques d'origen central:	
Síndromes no motores:	
Afàsia:	
Motora (Broca)	15-35
Sensitiva (Wernicke)	35-45
Mixta	50-60
Amnèsia:	
De fixació o anterògrada (inclosa en el deteriorament de les funcions cerebrals superiors integrades).	
D'evocació o retrògrada (inclosa en la síndrome postcommocional).	
Epilèpsia:	
Parcials o focals:	
Simples sense antecedents, en tractament i amb evidència electroencefalogràfica	1-10
Complexes	10-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Generalitzades:	
Absències sense antecedents i controlada mèdicament	5
Tonicoclòniques:	
Ben controlada mèdicament	15
No controlada mèdicament:	
Amb dificultat en les activitats de la vida diària	55-70
Que impedeix les activitats de la vida diària	80-90
Deteriorament de les funcions cerebrals superiors integrades, acreditat per mitjà de proves específiques (Outcome Glasgow Scale):	
Lleu (limitació lleu de les funcions interpersonals i socials de la vida diària)	10-20
Moderat (limitació moderada d'algunes, però no de totes, les funcions interpersonals i socials de la vida quotidiana; hi ha necessitat de supervisió de les activitats de la vida diària)	20-50
Greu (limitació greu que impedeix una activitat útil en quasi totes les funcions socials i interpersonals diàries; requereix supervisió contínua i restricció a la llar o en un centre)	50-75
Molt greu (limitació greu de totes les funcions diàries que requereix una dependència absoluta d'una altra persona; no és capaç de tindre cura de si mateix)	75-90
Fístules osteodurals	1-10
Síndromes extrapiramidals (s'han de valorar segons les alteracions funcionals).	
Derivació ventriculoperitoneal, ventriculovascular (per hidrocefàlia posttraumàtica) segons l'alteració funcional	15-25
Estat vegetatiu persistent	100
Síndrome cerebel·losa unilateral	50-55
Síndrome cerebel·losa bilateral	75-95
Síndromes motores:	
Disàrtria	10-20
Atàxia	10-35
Apràxia	10-35
Hemiplegia (segons la dominància)	80-85
Hemiparèsia (segons la dominància):	
Lleu	15-20
Moderada	20-40
Greu	40-60
Altres dèficits motors d'extremitats d'origen central: s'han de assimilar i valorar de conformitat amb els casos indicats en les mateixes lesions d'origen medul·lar (els valors més alts s'han d'atorgar segons la dominància i l'existència d'espasticitat).	
Síndromes psiquiàtriques:	
Trastorns de la personalitat:	
Síndrome postcommocional (cefalees, vertígens, alteracions del son, de la memòria, del caràcter, de la libido)	5-15
Trastorn orgànic de la personalitat:	
Lleu (limitació lleu de les funcions interpersonals i socials diàries)	10-20
Moderat (limitació moderada d'algunes, però no de totes, les funcions interpersonals i socials de la vida quotidiana; hi ha necessitat de supervisió de les activitats de la vida diària)	20-50
Greu (limitació greu que impedeix una activitat útil en quasi totes les funcions socials i interpersonals diàries; requereix supervisió contínua i restricció a la llar o en un centre)	50-75
Molt greu (limitació greu de totes les funcions diàries que requereix una dependència absoluta d'una altra persona: no és capaç de tindre cura de si mateix)	75-90
Trastorn de l'humor:	
Trastorn depressiu reactiu	5-10
Trastorns neuròtics:	
Per estrès posttraumàtic	1-3
Altres trastorns neuròtics	1-5
Agreujaments:	
Agreujament o desestabilització d'una demència no traumàtica (inclou la demència senil)	5-25
Agreujament o desestabilització d'altres trastorns mentals	1-10

Cara*Sistema osteoarticular*

Alteració traumàtica de l'oclusió dental per una lesió inoperable (consolidació viciosa, pseudoartrosi del maxil·lar inferior i/o superior, pèrdua de substàncies, etc.).

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Amb contacte dental:	
Unilateral	5-15
Bilateral	1-5
Sense contacte dental	15-30
Deteriorament estructural del maxil·lar superior i/o inferior (sense possibilitat de reparació). S'ha de valorar segons la repercussió funcional sobre la masticació	40-75
Pèrdua de substància (paladar dur i tou):	
Sense comunicació amb la cavitat nasal	20-25
Amb comunicació amb la cavitat nasal (inoperable)	25-35
Limitació de l'obertura de l'articulació temporomandibular (de 0 a 45 mm) segons la seua repercussió	1-30
Luxació recidivant de l'articulació temporomandibular:	
Luxació entre els 20-45 mm d'obertura	5-10
Luxació entre els 0-20 mm d'obertura	10-25
Subluxació recidivant de l'articulació temporomandibular	1-5
Material d'osteosíntesi	1-8
<i>Boca</i>	
Dents (pèrdua completa traumàtica):	
D'una incisiva	1
D'una canina	1
D'una premolar	1
D'una molar	1
Llengua:	
Trastorns cicatricials (cicatrisos retràctils de la llengua que originen alteracions funcionals (després d'una reparació quirúrgica)	1-5
Amputació:	
Parcial:	
Menys del 50 per cent	5-20
Més del 50 per cent	20-45
Total	45
Alteració parcial del gust	5-12
<i>Nas</i>	
Pèrdua del nas:	
Parcial	5-25
Total	25
Alteració de la respiració nasal per deformitat òssia o cartilaginosa	2-5
Sinusitis crònica posttraumàtica	5-12
<i>Sistema olfactori i gustatiu</i>	
Disòsmia	2
Hipòsmia	3-6
Anòsmia	7
Anòsmia amb alteracions gustatives	7-10
<i>Sistema ocular</i>	
Globus ocular:	
Ablació d'un globus ocular	30
Ablació dels dos globus oculars	90
Esclerocòrnia:	
Leucoma (s'ha de valorar segons la pèrdua de camp visual).	
Iris:	
Alteracions posttraumàtiques de l'iris (s'ha de valorar la pèrdua de l'agudesesa visual i afegir-hi 1-5 punts en cas de trastorn de l'acomodació)	1-5
Cristal·lí:	
Cataracta posttraumàtica inoperable (valors segons l'agudesesa visual).	

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Afàcia unilateral després d'un fracàs quirúrgic; s'ha de valorar segons el trastorn de l'agudesa visual (vegeu les taules A i B adjuntes i combineu els valors obtinguts) i afegir-hi 5 punts.	
Col·locació d'una lent intraocular	5
Annexos oculars:	
Músculs: paràlisi d'un o de diversos músculs (vegeu els parells cranials).	
Entropi, triquiàsi, ectropi, cicatrius vicioses	1-10
Maloclusió palpebral:	
Unilateral	1-6
Bilateral	6-15
Ptosi palpebral:	
Unilateral (s'hi ha d'afegir la pèrdua del camp visual)	2-8
Bilateral (s'hi ha d'afegir la pèrdua del camp visual)	8-16
Alteracions constants i permanents de la secreció lacrimal (per excés o per defecte):	
Unilateral	1-6
Bilateral	6-12
Manifestacions hiperestèsiques o hipoestèsiques	1-5
Camp visual:	
Visió perifèrica:	
Hemianòpsies:	
Homònimes	35-45
Heterònimes:	
Nasal	40-50
Temporal	30-40
Quadrantanòpies:	
Nasal inferior	10-20
Nasal superior	3-8
Temporal inferior	3-8
Temporal superior	2-7
Escotomes juxtacentrals	5-20
Visió central:	
Escotoma central	15-20
Funció oculomotriu:	
Diplopia:	
En posicions altes de la mirada (menys de 10° de desviació)	1-10
Al camp lateral (menys de 10° de desviació)	5-15
En la part inferior del camp visual (menys de 10° de desviació)	10-20
En totes les direccions, obligant a cloure un ull (desviació de més de 10°)	20-25
Agudesa visual:	
Dèficit de l'agudesa visual (s'han de consultar les taules A i B adjuntes i combinar-ne els valors).	
Pèrdua de visió d'un ull	25
Nota: si l'ull afectat pel traumatisme abans tenia algun dèficit visual, la taxa d'agreujament ha de ser la diferència entre el dèficit actual i l'existent.	
Ceguera	85
<i>Sistema auditiu</i>	
Deformació important del pavelló auditiu o pèrdua:	
Unilateral	1-4
Bilateral	4-8
Acúfens	1-3
Vertígens (objectivats amb els tests corresponents):	
Esporàdics	1-3
Persistentes	15-30
Dèficit de l'agudesa auditiva (vegeu la taula C)	1-70
Nota: si l'orella afectada pel traumatisme abans tenia algun dèficit de l'audició, la taxa d'agreujament ha de ser la diferència entre el dèficit actual i l'existent.	

Descripció de les seqüeles	Puntuació
CAPÍTOL 2. TRONC	
Columna vertebral i pelvis	
Artrosi posttraumàtica sense antecedents	1-8
Agreujament d'artrosi prèvia al traumatisme	1-5
Osteïtis vertebral posttraumàtica sense afectació medul·lar	30-40
Material d'osteosíntesi en la columna vertebral	5-15
Fractura falcament anterior/xafament:	
Menys de 50 per cent de l'altura de la vètebra	1-10
Més del 50 per cent de l'altura de la vètebra	10-15
Quadre clínic derivat d'hèrnia/es o protrusió/ons discal/s operada/es o sense operar; es considera globalment tot el segment afectat de la columna (cervical, toràcica o lumbar)	1-15
Alteracions de l'estàtica vertebral postfractura (valor segons l'arc de curvatura i graus)	1-20
Àlgies posttraumàtiques:	
Sense compromís radicular	1-5
Amb compromís radicular	5-10
Columna cervical:	
Limitació de la mobilitat de la columna cervical	5-15
Síndrome posttraumàtica cervical (cervicàlgia, marejos, vertígens, cefalees)	1-8
Columna toracolumbar:	
Limitació de la mobilitat de la columna toracolumbar	2-25
Sacre i pelvis:	
Disjunció púbica i sacroilíaca (segons l'afectació sobre l'estàtica vertebral i funció locomotriu) ...	5-12
Estretor pèlvica amb impossibilitat de part per via natural	5-10
Coll (òrgans)	
Faringe:	
Estenosi amb obstacle a la deglució	12-25
Esòfag:	
Diverticles esofàgics posttraumàtics	15-20
Trastorns de la funció motora	15-20
Hèrnia d'hiat esofàgica (segons el trastorn funcional)	2-20
Fístula esofagotraqueal inoperable	10-35
Fístula externa	10-25
Laringe:	
Estenosi:	
Estenosis cicatricials que determinen disfonia	5-12
Estenosis cicatricials que determinen una dispnea d'esforç sense possibilitat de pròtesi	15-30
Paràlisi:	
Paràlisi d'una corda vocal (disfonia)	5-15
Paràlisi de dos cordes vocals (afonia)	25-30
Tràquea:	
Traqueotomitzat amb necessitat permanent de cànula	35-45
Estenosi traqueal (s'ha valorat la insuficiència respiratòria).	
Tòrax	
Sistema ossi:	
Fractura de costelles/estern amb neuràlgies intercostals esporàdiques i/o persistents	1-6
Parènquima pulmonar:	
Seqüeles posttraumàtiques pleurals segons repercussió funcional	10-15
Resecció:	
R. parcial d'un pulmó (s'hi ha d'afegir la valoració d'insuficiència respiratòria)	5
R. total d'un pulmó (pneumonectomia) (s'hi ha d'afegir la valoració d'insuficiència respiratòria) ..	12

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Paràlisi del nervi frènic (s'ha de valorar la insuficiència respiratòria).	
Funció respiratòria:	
Insuficiència respiratòria restrictiva (s'ha de quantificar segons l'espirometria):	
Restricció tipus I (100-80 per cent)	1-10
Restricció tipus II (80-60 per cent)	10-30
Restricció tipus III (60-50 per cent)	30-60
Restricció tipus IV (< 50 per cent)	60-90
Mames:	
Mastectomia:	
Unilateral	5-15
Bilateral	15-25
Abdomen i pelvis (òrgans i vísceres)	
Estómac:	
Gastrectomia:	
Parcial	5-15
Subtotal	15-30
Total	45
Intestí prim:	
Fístules:	
Sense trastorn nutritiu	3-15
Amb trastorn nutritiu	15-30
Jejuniolectomia parcial o total (segons la repercussió funcional)	5-60
Intestí gros:	
Colectomia:	
Parcial:	
Sense trastorn funcional	5
Amb trastorn funcional	5-30
Total	60
Sigma, recte i anus:	
Incontinència amb prolapse o sense	20-50
Colostomia	40-50
Fetge:	
Alteracions hepàtiques:	
Lleu (sense trastorns de la coagulació ni citòlisi, però amb colèstasi)	1-15
Moderada (alteració lleugera de la coagulació i/o signes mínims de citòlisi)	15-30
Greu (alteració severa de la coagulació, citòlisi i colèstasi)	30-60
Lobectomia hepàtica sense alteració funcional	10
Extirpació de la vesícula biliar	5-10
Fístules biliars	15-30
Pàncrees:	
Alteracions posttraumàtiques	1-15
Melsa:	
Esplenectomia:	
Sense repercussió hematoimmunològica	5
Amb repercussió hematoimmunològica	10-15
Hèrnies i adherències (inoperables):	
Inguinal, crural, epigàstrica	10-20
Adherències peritoneals	8-15
Eventracions	10-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Renyó:	
Nefrectomia:	
Nefrectomia unilateral parcial-total (s'ha de valorar la insuficiència renal, si és procedent)	20-25
Nefrectomia bilateral	70
Insuficiència renal (s'ha de valorar segons la depuració de creatinina i alteracions subsegüents):	
Grau I: 120-90 ml/min	5-10
Grau II: 90-60 ml/min	10-20
Grau III: 60-30 ml/min	20-40
Grau IV: < de 30 ml/min	40-70
Bufeta:	
Retenció crònica d'orina: sondatges obligats	10-20
Incontinència urinària:	
D'esforç	2-15
Permanent	30-40
Uretra:	
Estretor sense infecció ni insuficiència renal	2-8
Uretritis crònica	2-8
Aparell genital masculí:	
Desestructuració del penis (inclou la disfunció erètil):	
Sense estrenyiment del meat	30-40
Amb estrenyiment del meat	40-50
Pèrdua traumàtica:	
D'un testicle	20-30
De dos testicles	40
Varicocele	2-10
Impotència (segons la repercussió funcional)	2-20
Aparell genital femení:	
Lesions vulvars i vaginals que dificulten o impossibiliten el coit (segons la repercussió funcional) .	20-30
Pèrdua de l'úter:	
Abans de la menopausa	40
Després de la menopausa	10
Ovaris:	
Pèrdua d'un ovari	20-25
Pèrdua de dos ovaris	40
CAPÍTOL 3. APARELL CARDIOVASCULAR	
Cor	
Insuficiència cardíaca:	
Grau I: dispnea de grans esforços (fracció d'ejecció: 60 per cent-50 per cent)	1-10
Grau II: dispnea d'esforços moderats (fracció d'ejecció: 50 per cent-40 per cent)	10-30
Grau III: dispnea de xicotets esforços (fracció d'ejecció: 40 per cent-30 per cent)	30-60
Grau IV: dispnea de repòs (fracció d'ejecció: < de 30 per cent)	60-90
Pròtesis valvulars	20-30
Seqüeles després d'un traumatisme cardíac (sense insuficiència cardíaca)	1-10
Vascular perifèric:	
Aneurismes d'origen traumàtic operat (s'ha de valorar segons el grau d'incapacitat que ocasiona a l'apartat corresponent):	
Trastorns venosos d'origen posttraumàtic:	
Flebitis o traumatismes venosos en pacients amb patologia venosa prèvia:	
Lleu (apreciació de varices i pigmentació)	1-8
Moderat (aparició d'edema, èczema, dolor i cel·lulitis indurada)	9-15
Greu (aparició d'úlceres i trastorns tròfics greus)	20-30
Trastorns arterials d'origen posttraumàtic:	
Claudicació intermitent i fredor (segons la repercussió funcional)	1-15
Claudicació intermitent, fredor i trastorns tròfics (segons la repercussió funcional)	15-25

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Fístules arteriovenoses d'origen posttraumàtic:	
Sense repercussió regional o general	1-20
Amb repercussió regional (edemes, varices...)	20-40
Amb repercussió general (s'ha de valorar segons la insuficiència cardíaca).	
Limfoedema	10-15
Material substitutiu i/o pròtesi	20-30
CAPÍTOL 4. EXTREMITAT SUPERIOR I CINTURA ESCAPULAR	
Nota: la puntuació d'una o diverses seqüeles corresponents a una articulació, membre, aparell o sistema (en cas que siguin diverses seqüeles després d'utilitzar la fórmula d'incapacitats concurrents) mai pot superar la que corresponga per la pèrdua total, anatòmica i/o funcional d'esta articulació, membre, aparell o sistema.	
Muscle	
Desarticulació/amputació del muscle:	
Unilateral	55-60
Bilateral	90
Muscle oscil·lant (pseudoartrosi, reseccions i àmplies pèrdues de substància i resecció del cap humeral)	30-40
Abolició total de la mobilitat del muscle (anquilosi i artròdesi):	
En posició funcional	20
En posició no funcional	25
Limitació de la mobilitat (s'ha de valorar l'arc de moviment possible):	
Abducció (N: 180°):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Adducció (N: 30°)	1-3
Flexió anterior (N: 180°) (s'ha de valorar l'arc de moviment possible):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Flexió posterior (extensió) (N: 40°)	1-5
Rotació:	
Externa (N: 90°)	1-5
Interna (N: 60°)	1-6
Luxació recidivant del muscle inoperable (segons la repercussió funcional)	5-15
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-25
Artrosi posttraumàtica i/o muscle dolorós	1-5
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi total del muscle (segons les seues limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-25
Material d'osteosíntesi	1-5
Clavícula	
Luxació acromioclavicular/esternoclavicular (inoperables)	1-5
Pseudoartrosi de clavícula inoperable (segons les limitacions funcionals)	5-10
Material d'osteosíntesi	1-3
Braç	
Amputació a nivell d'húmer:	
Unilateral	45-50
Bilateral	80
Consolidacions en rotació i/o angulacions de l'húmer superiors a 10°	1-5
Pseudoartrosi d'húmer inoperable:	
Sense infecció activa	15
Amb infecció activa	20
Osteomielitis activa d'húmer	15
Acurtament/allargament del membre superior més gran de dos centímetres	1-5
Material d'osteosíntesi	1-5

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Colze	
Amputació-desarticulació del colze	40-45
Anquilosi-artròdesi de colze:	
En posició funcional	10-20
En posició no funcional	20-30
Limitació de la mobilitat (graus): s'ha de considerar la posició neutra (funcional) amb el braç a 90°. Des d'esta posició, l'arc de flexió màxima és de 60° i el de l'extensió màxima és de 90°.	
Limitació de la flexió:	
Mou menys de 30°	5-15
Mou més de 30°	1-5
Limitació de l'extensió:	
Mou menys de 60°	5-15
Mou més de 60°	1-5
Els moviments de pronosupinació es valoren en l'apartat avantbraç i monyica.	
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-25
Artrosi posttraumàtica i/o colze dolorós	1-5
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi de colze (segons les seues limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-20
Material d'osteosíntesi	1-4
Avantbraç i monyica	
Amputació avantbraç:	
Unilateral	40-45
Bilateral	70-75
Extirpació del cap del radi (s'hi inclou la limitació funcional)	1-5
Anquilosi/artròdesi de la monyica:	
En posició funcional	8-10
En posició no funcional	10-15
Limitació de la mobilitat de la monyica (graus):	
Pronació (N: 90°)	1-5
Supinació (N: 90°)	1-5
Flexió (N: 80°)	1-7
Extensió (N: 70°)	1-8
Inclinació radial (N: 25°)	1-3
Inclinació cubital (N: 45°)	1-3
Consolidacions en rotació i/o angulacions de l'avantbraç de més de 10°	1-3
Pseudoartrosi inoperable de cúbit i radi:	
Sense infecció activa	18-20
Amb infecció activa	20-25
Pseudoartrosi inoperable de cúbit:	
Sense infecció activa	8-10
Amb infecció activa	10-15
Pseudoartrosi inoperable de radi:	
Sense infecció activa	6-8
Amb infecció activa	8-12
Luxació radiocubital distal inveterada (segons la limitació funcional)	1-7
Retracció isquèmica de Volkmann	30-35
Artrosi posttraumàtica i/o avantbraç-monyica dolorosa	1-5
Material d'osteosíntesi	1-4
Mà	
Carp i metacarp:	
Amputació d'una mà (a l'altura del carp o metacarp):	
Unilateral	35-40
Bilateral	65
Pseudoartrosi inoperable d'escafoide	6
Síndrome residual postalgodistròfia de mà	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Dits:	
Amputació completa del primer dit:	
Unilateral	15-20
Bilateral	32
Amputació completa de la falange distal del primer dit	8-10
Amputació completa del segon dit:	
Unilateral	8-10
Bilateral	18
Amputació completa de la falange distal del segon dit	5-6
Amputació completa de la falange mitjana i distal del segon dit	6-7
Amputació completa del 3r, 4t o 5t dit (per cada dit)	6-7
Amputació completa de la falange distal del 3r, 4t o 5t dit (per cada dit)	3-4
Amputació completa de la falange mitjana i distal del 3r, 4t o 5t dit (per cada dit)	5-6
Anquilosi/artròdesi del primer dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	7-10
En posició no funcional	10-15
Anquilosi/artròdesi del segon dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	4-5
En posició no funcional	5-8
Anquilosi/artròdesi de 3r, 4t o 5t dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	2-4
En posició no funcional	4-6
Limitació de la mobilitat de les articulacions metacarpofalàngiques:	
Primer dit	1-5
Resta de dits (per cada dit)	1-2
Limitació de la mobilitat de l'articulació carpometacarpiana del primer dit	1-5
Limitació funcional de les articulacions interfalàngiques:	
Primer dit	1-3
Resta de dits (per cada articulació)	1
Artrosi posttraumàtica i/o dolor en mà	1-3
CAPÍTOL 5. EXTREMITAT INFERIOR I MALUC	
Nota: la puntuació d'una o diverses seqüeles corresponents a una articulació, membre, aparell o sistema (en cas que siguin diverses seqüeles després d'utilitzar la fórmula d'incapacitats concurrents) mai pot superar la que corresponga per la pèrdua total, anatòmica i/o funcional d'esta articulació, membre, aparell o sistema.	
Dismetries	
Acurtament de l'extremitat inferior:	
Inferior a 3 centímetres	3-12
De 3 a 6 centímetres	12-24
De 6 a 10 centímetres	24-40
Maluc	
Desarticulació/amputació:	
Unilateral	60-70
Bilateral	90-95
Anquilosi/artròdesi:	
En posició funcional	25
En posició no funcional	25-35
Limitació de mobilitat (s'ha valorar l'arc de moviment possible):	
Flexió (N: 120°):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Extensió (N: 20°)	
	1-5

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Adducció (N: 60°):	
Mou més de 30°	1-3
Mou menys de 30°	3-6
Adducció (N: 20°)	1-3
Rotació externa (N: 60°):	
Mou més de 30°	1-3
Mou menys de 30°	3-6
Rotació interna (N: 30°)	1-3
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-35
Artrosi posttraumàtica (inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-10
Coxàlgia posttraumàtica inespecífica	1-10
Necrosi de cap femoral	20-25
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi:	
Parcial (segons les seues limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-20
Total (segons les seues limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	20-25
Material d'osteosíntesi	1-10
Cuixa	
Amputació del fèmur:	
Unilateral, a nivell diafisial o del genoll	50-60
Bilateral, a nivell diafisial o dels genolls	85-90
Pseudoartrosi de fèmur inoperable:	
Sense infecció activa	30
Amb infecció activa	40
Consolidacions en rotació i/o angulacions:	
D'1° a 10°	1-5
Més de 10°	5-10
Osteomielitis crònica de fèmur	20
Material d'osteosíntesi	1-10
Genoll	
Anquilosi/artròdesi de genoll:	
En posició funcional	20
En posició no funcional	20-30
Limitació de mobilitat:	
Flexió (N: 135°):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Extensió:	
Mou menys de 10°	4-10
Mou més de 10°	1-3
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-35
Artrosi posttraumàtica (es referix a les articulacions femorotibial i femoropatel·lar i inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-10
Gonàlgia posttraumàtica inespecífica/agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Lesions de lligaments:	
Lligaments laterals (operats o no) amb simptomatologia	1-10
Lligaments encreuats (operats o no) amb simptomatologia	1-15
Seqüeles de lesions meniscals (operades o no operades) amb simptomatologia	1-5
Pròtesi de genoll:	
Parcial (incloent-hi les limitacions funcionals)	15-20
Total de genoll (incloent-hi les limitacions funcionals)	20-25
Material d'osteosíntesi	1-5
Ròtula:	
Extirpació de la ròtula (patel·lectomia):	
Parcial (patel·lectomia parcial)	1-10

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Total (patel·lectomia total)	15
Luxació recidivant inoperable	1-10
Condropatia rotular posttraumàtica	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3
Cama	
Amputació:	
Amputació unilateral	55-60
Amputació bilateral	80-85
Pseudoartrosi de tibia inoperable:	
Sense infecció	25
Amb infecció activa	30
Consolidacions en rotació i/o angulacions:	
D'1° a 10°	1-5
Més de 10°	5-10
Osteomielitis de tibia	20
Material d'osteosíntesi	1-6
Turmell	
Amputació a nivell tibiotarsià o del tars:	
Unilateral	30-40
Bilateral	60-70
Anquilosi/artrosi tibiotarsiana:	
En posició funcional	12
En posició no funcional	12-20
Limitació de la mobilitat (s'ha de valorar segons l'arc de moviment possible):	
Flexió plantar (N: 45°)	1-7
Flexió dorsal (N: 25°)	1-5
Inestabilitat del turmell per lesió lligamentosa	1-7
Síndrome residual postalgodistròfia de turmell/peu	5-10
Artrosi posttraumàtica (inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-8
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3
Peu	
Amputació de metatars i tars:	
Unilateral	15-30
Bilateral	30-60
Triple artrosi/anquilosi	10
Anquilosi/artrosi subastragalina	5-8
Limitació de mobilitat:	
Inversió (N: 30°)	1-3
Eversió (N: 20°)	1-3
Abducció (N: 25°)	1-3
Adducció (N: 15°)	1-3
Artrosi posttraumàtica subastragalina	1-5
Talàlgia/metatarsàlgia posttraumàtica inespecífiques	1-5
Pseudoartrosi d'astràgal inoperable	10-15
Deformitats posttraumàtiques del peu (valg, var, etc.)	1-10
Material d'osteosíntesi	1-3
Dits:	
Amputació del primer dit	10
Amputació de la resta dels dits (per cada dit)	3
Amputació de la segona falange del primer dit	3
Amputació de la segona i tercera falange de la resta dels dits (per cada dit)	1
Limitació funcional de l'articulació metatarsofalàngica:	
Primer dit	2
Resta dels dits	1
Material d'osteosíntesi	1

Descripció de les seqüeles	Puntuació
CAPÍTOL 6. MEDUL·LA ESPINAL I PARELLS CRANIALS	
Medul·la espinal	
Tetraplegia:	
Per damunt de C4 (cap mobilitat. Subjecte sotmés a respirador automàtic)	100
Tetraplegia C5-C6 (mobilitat de cintura escapular)	95
Tetraplegia C7-C8 (pot utilitzar els membres superiors. És possible la sedestació)	90
Tetraparèsia:	
Lleu (segons tinga afectació d'esfínters o no)	40-50
Moderada (segons tinga afectació d'esfínters o no)	60-70
Greu (segons tinga afectació d'esfínters o no)	75-85
Paraplegia:	
Paraplegia D1-D5	85
Paraplegia D6-D10	80
Paraplegia D11-L1	75
Síndrome medul·lar transversa L2-L5 (la marxa és possible amb aparells, però sempre tenint el recurs de la cadira de rodes)	75
Síndrome d'hemisecció medul·lar (Brown-Sequard):	
Lleu	20-30
Moderada	30-50
Greu	50-70
Síndrome de cua de cavall:	
Síndrome completa (inclou trastorns motors, sensitius i d'esfínters)	50-55
Síndrome incompleta (inclou possibles trastorns motors, sensitius i d'esfínters):	
Alta (nivells L1, L2, L3)	35-45
Mitjana (per sota de L4 fins a S2)	25-35
Baixa (per sota de S2)	15-20
Monoparèsia de membre superior:	
Lleu	15-18
Moderada	18-21
Greu	21-25
Monoparèsia d'un membre inferior:	
Lleu	15
Moderada	25
Greu	30
Paraparèsia de membres superiors o inferiors:	
Lleu	30-40
Moderada	50-55
Greu	60-65
Parèsia d'algun grup muscular	5-25
Monoplegia d'un membre inferior o superior	40-60
Nervis cranials	
I. Nervi olfactori (vegeu el capítol 1).	
II. Nervi òptic (segons el defecte visual).	
III. Motor ocular comú:	
Paràlisi completa (diplopia, midriasi paralítica que obliga a l'oclusió, ptosi)	25
Parèsia (s'ha de valorar segons la diplopia)	
IV. Motor ocular intern o patètic:	
Paràlisi completa: diplopia de camps inferiors	10
Parèsia (s'ha de valorar segons la diplopia)	
V. Nervi trigemin:	
Dolors intermitents	2-12
Dolors continus	15-30
Paràlisi suborbitària. Hipo/anestèsia de la branca oftàlmica	5-10
Paràlisi inferior. Hipo/anestèsia de la branca maxil·lar	5-10
Paràlisi lingual. Hipo/anestèsia de la branca dentomandibular	5-10

Descripció de les seqüeles	Puntuació
VI. Motor ocular extern:	
Paràlisi completa	5
Parèsia (segons la diplopia)	
VII. Nervi facial:	
Tronc:	
Paràlisi	20
Parèsia	5-15
Branques:	
Paràlisi	5-12
Parèsia	2-5
Hipo/anestèsia de dos terços anteriors de la llengua	2-5
VIII. Nervi auditiu (vegeu el capítol 1).	
IX. Nervi glossofaríngi:	
Paràlisi (segons el trastorn funcional)	1-10
Parèsia (segons el trastorn funcional)	1-5
Dolors	10-15
X. Paràlisi nervi pneumogàstric o vague:	
Lleu	1-5
Moderada	5-15
Greu (s'ha de valorar segons el trastorn funcional)	15-25
XI. Nervi espinal	5-20
XII. Nervi hipoglòs	5-10
Paràlisi:	
Paràlisi unilateral	7-10
Paràlisi bilateral	20
Parèsia	1-7

CAPÍTOL 7. SISTEMA NERVIÓS PERIFÈRIC

Membres superiors

Paràlisi:	
Nervi circumflex	10-15
Nervi musculocutani	10-12
Nervi subescapular	6-10
Nervi medià:	
A nivell del braç	30-35
A nivell de l'avantbraç-monyica	10-15
Nervi cubital:	
A nivell del braç	25-30
A nivell de l'avantbraç-monyica	10-15
Nervi radial:	
A nivell del braç	25-30
A nivell de l'avantbraç-monyica	20-25
Plexe braquial, arrels C5-C6	45-55
Plexe braquial, arrels C7-C8-D1	30-45
Parèsies:	
Nervi circumflex	2-8
Nervi musculocutani	2-10
Nervi subescapular	2-5
Nervi medià	10-15
Nervi cubital	10-12
Nervi radial	12-15
Parestèsies:	
De les extremitats	1-5

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Membres inferiors	
Nota: s'indiquen entre parèntesis les acepcions d'ús comú en espanyol.	
Paràlisi:	
Nervi femoral (nervi crural)	25
Nervi obturador	4
Nervi gluti superior	4
Nervi gluti inferior	6
Nervi ciàtic (nervi ciàtic comú)	40
Nervi peroneal comú (nervi ciàtic popliti extern)	18
Nervi peroneal superficial (nervi musculocutani)	3
Nervi peroneal profund (N. tibial anterior)	8
Nervi tibial (N. ciàtic popliti intern)	22
Parèsies:	
Nervi femoral (nervi crural)	6-12
Nervi obturador	2-3
Nervi gluti superior	1-2
Nervi gluti inferior	2-3
Nervi ciàtic (nervi ciàtic comú)	12-18
Nervi peroneal comú (nervi ciàtic popliti extern)	7-12
Nervi peroneal superficial (nervi musculocutani)	1
Nervi peroneal profund (N. tibial anterior)	2-4
Nervi tibial (N. ciàtic popliti intern)	5-8
Neuràlgies:	
Del nervi ciàtic	10-30
Del nervi femoral	5-15
Parestèsies:	
De les extremitats	1-3
CAPÍTOL 8. TRASTORNS ENDOCRINS	
S'han de valorar en funció de les necessitats terapèutiques i de les possibles complicacions a llarg termini.	
Hipofunció pituïtariohipotalàmica anterior (dèficit de TSH i ACTH)	10-20
Lesions de neurohipòfisi (diabetis insípida)	15-30
CAPÍTOL ESPECIAL. PERJUÍ ESTÈTIC	
Lleuger	1-6
Moderat	7-12
Mitjà	13-18
Important	19-24
Prou important	25-30
Importantíssim	31-50

Regles d'utilització:

1. El perjudicament estètic consisteix en qualsevol modificació pejorativa que afecta la imatge de la persona; constitueix una dimensió diversa del perjudicament fisiològic que li serveix de substrat; es refereix tant a la seua expressió estàtica com a dinàmica.

2. El perjudicament fisiològic i el perjudicament estètic constitueixen conceptes perjudicials diversos. Quan un menyscabament permanent de salut comporte, al seu torn, l'existència d'un perjudicament estètic, s'ha de fixar separatament la puntuació que corresponga a l'un i a l'altre, sense que l'assignada a la seqüela fisiològica incorpore la ponderació de la seua repercussió antiestètica.

3. El perjudicament fisiològic i el perjudicament estètic s'han de valorar separatament i, adjudicada la puntuació total que

corresponga a cada un, s'ha d'efectuar la valoració que els corresponga d'acord amb la taula III per separat, i s'han de sumar les quantitats obtingudes a fi que el seu resultat integre l'import de la indemnització bàsica per lesions permanents.

4. La puntuació adjudicada al perjudicament estètic és l'expressió d'un percentatge de menyscabament permanent del patrimoni estètic de la persona. 50 punts corresponen a un percentatge del 100 per cent.

5. La puntuació del perjudicament estètic s'ha de realitzar per mitjà de la ponderació de la seua significació conjunta, sense que es pugui atribuir a cada un dels seus components una determinada puntuació parcial.

6. El perjudicament estètic és l'existent en el moment de la producció de la sanitat del lesionat (estabilització lesional), i és compatible el seu rescabament amb el cost de

les intervencions de cirurgia plàstica per a la seua correcció. La impossibilitat de correcció constituïx un factor que intensifica la importància del perjudi.

7. El perjudi estètic importantíssim correspon a un perjudi d'enorme gravetat, com el que produïxen les grans cremades, les grans pèrdues de substància i les grans alteracions de la morfologia facial o corporal.

8. Ni l'edat ni el sexe de la persona lesionada es tindran en compte com a paràmetres de mesurament de la intensitat del perjudi estètic.

9. La puntuació adjudicada al perjudi estètic no inclou la ponderació de la incidència que este tinga sobre les activitats del lesionat (professionals i extraprofessionals), l'específic perjudi de les quals s'ha de valorar a través del factor de correcció de la incapacitat permanent.

		Taula A AGUDESA VISUAL: VISIÓ DE LLUNY ULL DRET													
		AGUDESA VISUAL	10/10	9/10	8/10	7/10	6/10	5/10	4/10	3/10	2/10	1/10	1/20	Inferior a 1/20	Ceguera total
U L L E S Q U E R R E	10/10	0	0	0	1	2	3	4	7	12	16	20	23	25	
	9/10	0	0	0	2	3	4	5	8	14	18	21	24	25	
	8/10	0	0	0	3	4	5	6	9	15	20	23	25	28	
	7/10	1	2	3	4	5	6	7	10	18	22	25	28	30	
	6/10	2	3	4	5	6	7	9	12	18	25	29	32	35	
	5/10	3	4	5	6	7	8	10	15	20	30	33	35	40	
	4/10	4	5	6	7	9	10	11	18	23	35	38	40	45	
	3/10	7	8	9	10	12	15	18	20	30	40	45	50	55	
	2/10	12	14	15	16	18	20	23	30	40	50	55	60	65	
	1/10	16	18	20	22	25	30	35	40	50	65	68	70	78	
	1/20	20	21	23	25	29	33	38	45	55	68	75	78	80	
	Inferior a 1/20	23	24	25	28	32	35	40	50	60	70	78	80	82	
	Ceguera total	25	26	28	30	35	40	45	55	65	78	80	82	85	

		Taula B AGUDESA VISUAL: VISIÓ DE PROP ULL DRET												
		AGUDESA VISUAL	P 1,5	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 8	P10	P14	P20	<P20	0
U L L E S Q U E R R E	P1,5	0	0	2	3	6	8	10	13	16	20	23	25	
	P2	0	0	4	5	8	10	14	16	18	22	25	28	
	P3	2	4	8	9	12	16	20	22	25	28	32	35	
	P4	3	5	9	11	15	20	25	27	30	38	40	42	
	P5	6	8	12	15	20	26	30	33	36	42	46	50	
	P6	8	10	16	20	26	30	32	37	42	46	50	55	
	P8	10	14	20	25	30	32	40	46	52	58	62	65	
	P10	13	16	22	27	33	37	46	50	58	64	67	70	
	P14	16	18	25	30	36	42	52	58	65	70	72	76	
	P20	20	22	28	36	42	46	58	64	70	75	78	80	
	<P20	23	25	32	40	46	50	62	67	72	78	80	82	
	0	25	28	35	42	50	55	65	70	78	80	82	85	

Taula C AGUDESIA AUDITIVA ORELLA DRETA										
VEU ALTA (distància de percepció en metres)										
		5	4	2	1	Contacte	No percebuda			
O R E L L A E S Q U E R R A	VEU A CAU D'ORELLA (distància de percepció en metres)									
			0,80	0,50	0,25	Contacte	No percebuda			
	PÈRDUA AUDITIVA (en decibels)									
			0 a 25	25 a 35	35 a 45	45 a 55	55 a 65	65 a 80	80 a 90	
	0 a 25		0	2	4	6	8	10	12	
	5	0,80	25 a 35	2	4	6	8	10	12	15
	4	0,50	35 a 45	4	6	10	12	15	20	25
	2	0,25	45 a 55	6	8	12	15	20	25	30
	1	Contacte	55 a 65	8	10	15	20	30	35	40
	Contacte	No percebuda	65 a 80	10	12	20	25	35	45	55
No percebuda		80 a 90	12	15	25	30	40	55	70	